

European Schools

Office of the Secretary-General
Pedagogical Development Unit

Ref: 2013-01-D-29-fi-7¹²

Orig.: FI

ONL SUOMI OPETUSSUUNNITELMA – SUOMI N1-2³ / P1-P5 / S1-S7⁴

FINNISH ONL SYLLABUS – Nursery, Primary and Secondary

APPROVED BY THE JOINT TEACHING COMMITTEE ON 13 AND 14 FEBRUARY 2014 IN BRUSSELS

- **Update of the table page 5 regarding the Common European Framework of Reference for Languages**
- **Amendment of chapter 3 “Learning objectives “ (Oppimistavoitteet)**
- **Amendment of chapter 4 “Contents” (Sisältö)**

Immediate entry into force on 15 February 2014 for P3-S4 and S6

Entry into force on 1 September 2014 for years S5 and S7

Entry into force on 1 September 2019 for N1-N2 and P1-2

¹ Further to the decision of the BIS taken by Written Procedure 2020/17 on 31 August 2020, the approved written examination material for Finnish ONL for use with the new marking system in the European Baccalaureate was inserted in the syllabus

² The “Finnish ONL attainment descriptors” (2016-09-D-19-fi-3) were approved by the Joint Teaching Committee on 13 and 14 October 2016 in Brussels and inserted in the present syllabus. (Entry into force P3-P5 on 1 September 2017, S1-S5 on 1 September 2018; S6 on 1 September 2019; S7 on 1 September 2020; 1st Baccalaureate session: June 2021)

³ Updated following the decisions of the Board of Governors in April 2018 to extend the ONL FI/SV from N1 (2018-03-D-1)

⁴ Approved by the Joint Teaching Committee by Written Procedure PE 2013-15

INTRODUCTION

Following the Board of Governors' approval in April 2011 of the document 2011-01-D-33⁵ relating to the organisation of studies and courses in the European Schools, Finnish ONL (Other National Language) is introduced into the European School system in September 2013. At levels P3 and S1 the ONL new provisions come into effect on 1 September 2013.

In April 2018, the Board of Governors decided (2018-03-D-1) to extend Finnish and Swedish ONL to Nursery and Primary 1 and 2. The decision entered into force on 1 September 2019.

ONL languages are taught to category I pupils. ONL Finnish is taught to Swedish-speaking Finnish pupils in the Swedish section and Swedish is taught to Finnish-speaking Finnish pupils in the Finnish section in those schools which have Finnish/Swedish sections.

According to the document 'The organisation of studies and courses in the European Schools' (2011-01-D-33), the timetabling arrangements applied to ONL Finnish and Swedish in Nursery/Primary level are:

Years N1-N2	3 x 30-minute periods per week
Years P1-P2	3 x 30-minute periods per week
Years P3-P5	2 x 45-minute periods per week

Years S1 – S3 inclusive (cycle 1)	2 x 45 minute periods per week
Years S4 – S5 (cycle 2)	4 x 45 minute periods per week
Years S6 – S7 (cycle 3)	4 x 45 minute periods per week

Classes are 'protected' in that classes will be formed for any number of Category I pupils.

There are specific syllabi for ONL FI and ONL SV.

This ONL Finnish syllabus aims to build on the skills students have already acquired and to further develop their knowledge and linguistic competences in Finnish. It aims to promote natural and communicative use of the language and is intended to prepare learners to follow third-level courses in Finnish should they so wish. It seeks to provide students with the ability to manipulate and use different types of texts and to give them a deeper awareness of the Finnish language, culture and literature.

The ONL Finnish syllabus is based on the *Common European Framework of Reference for the Teaching and Learning of Foreign Languages* and the *European Framework for Key Competences for Lifelong Learning*.

The syllabus reflects in its objectives, content and methods a common, harmonised basis in the field of modern languages for the European Schools as already used by many national systems.

The syllabus focuses on the knowledge and the competences to be attained at the end of each cycle, and includes general objectives, didactic principles, learning objectives, contents and assessment. It presents the learning outcomes which students will be expected to achieve at the end of each cycle and describes the knowledge and skills they will develop to be able to communicate effectively.

⁵ Current version: Revision of the Decisions of the Board of Governors concerning the organisation of studies and courses in the European Schools (2019-04-D-13-en)

INTRODUCTION

Suite à l'approbation par le Conseil supérieur, en avril 2011, du document 2011-01-D-33⁶ portant sur l'organisation des études et des cours dans les Ecoles européennes, le finnois ONL (*Other National Language*, « autre langue nationale ») est introduit dans le système des Ecoles européennes en septembre 2013. Pour les 3ème primaire et 1ère secondaire, les nouvelles dispositions concernant l'ONL entrent en vigueur le 1er septembre 2013.

En avril 2018, le Conseil supérieur a décidé (2018-03-D-1-fr-2) d'étendre l'ONL finlandais et suédois à la maternelle et au primaire 1 et 2. Cette décision est entrée en vigueur le 1er septembre 2019.

Les langues ONL sont enseignées aux élèves de catégorie I. Le finnois ONL est enseigné aux élèves finlandais suédophones dans la section suédoise et le suédois est enseigné aux élèves finnophones dans la section finnoise dans les écoles qui ont des sections finnoises/suédoises.

Selon le document "L'organisation des études et des cours dans les écoles européennes" (2011-01-D-33), les dispositions horaires appliquées à l'ONL finnois et suédois au niveau maternel/primaire sont les suivants :

Années M1-M2	3 périodes hebdomadaires de 30 minutes
Années P1-P2	3 périodes hebdomadaires de 30 minutes
Années P3-P5	2 périodes hebdomadaires de 45 minutes
Années S1 – S3 inclue (cycle 1)	2 périodes hebdomadaires de 45 minutes
Années S4 – S5 (cycle 2)	4 périodes hebdomadaires de 45 minutes
Années S6 – S7 (cycle 3)	4 périodes hebdomadaires de 45 minutes

Les cours sont « protégés », c'est-à-dire créés pour les élèves de Catégorie I quel que soit leur nombre.

Il existe des programmes d'études spécifiques pour l'ONL FI et l'ONL SV.

Le programme d'ONL Finnois a vocation à s'appuyer sur les savoir-faire que les élèves ont déjà acquis et à perfectionner leur maîtrise et leurs compétences linguistiques en finnois. Il vise à promouvoir l'usage naturel de la langue dans la communication et à préparer les apprenants à suivre des études supérieures en finnois s'ils le souhaitent. Il entend doter les élèves de la capacité à manipuler et exploiter divers types de textes et à approfondir leur sensibilité à la langue, la culture et la littérature finnoises.

Le programme de finnois ONL repose sur le *Cadre européen commun de référence pour l'enseignement et l'apprentissage des langues étrangères* et le *Cadre européen des compétences clés pour l'éducation et la formation tout au long de la vie*.

A travers ses objectifs, son contenu et ses méthodes, le programme traduit un socle commun harmonisé dans le domaine des langues modernes pour les Ecoles européennes tel qu'en exploitent déjà de nombreux systèmes nationaux.

Le programme se concentre sur les savoirs et les compétences à acquérir au terme de chaque cycle et aborde des objectifs généraux, des principes didactiques, des objectifs d'apprentissage et des contenus ainsi que l'évaluation. Il présente les acquis de l'apprentissage que les élèves sont censés maîtriser au terme de chaque cycle et décrit les savoirs et savoir-faire qu'ils acquerront pour communiquer efficacement.

⁶ Version actuelle: Révision des Décisions du Conseil supérieur concernant la structure des études et l'organisation des cours aux Ecoles européennes (2019-04-D-13-fr)

EINLEITUNG

Im Anschluss an die Genehmigung des Dokuments 2011-01-D-33⁷ über die Unterrichts- und Fächerorganisation an den Europäischen Schulen durch den Obersten Rat im April 2011 ist der Lehrplan Finnisch ONL (*Other National Language*, 'Andere Landessprache') im September 2013 im System der Europäischen Schulen eingeführt worden. In den Klassen P3 und S1 sind die neuen ONL-Vorkehrungen zum 1. September 2013 in Kraft getreten.

Im April 2018 beschloss der Oberste Rat (2018-03-D-1-de-2), das finnische und schwedische ONL auf den Kindergarten und den Primarbereich 1 und 2 zu erweitern. Der Beschluss ist am 1. September 2019 in Kraft getreten.

Die ONL-Sprachen werden für Schüler der Kategorie I unterrichtet. ONL-Finnisch wird für schwedischsprachige finnische Schüler in der schwedischen Sektion unterrichtet und Schwedisch wird für finnischsprachige finnische Schüler in der finnischen Sektion in den Schulen unterrichtet, die eine finnische/schwedische Sektion haben.

Gemäß dem Dokument "Die Organisation des Unterrichts und der Kurse an den Europäischen Schulen" (2011-01-D-33) gelten für ONL Finnisch und Schwedisch im Kindergarten/Primarbereich folgende Stundenplanregelungen:

Jahren K1-K2	3 Unterrichtsperioden von 30 Minuten pro Woche
Jahren P1-P2	3 Unterrichtsperioden von 30 Minuten pro Woche
Jahren P3-P5	2 Unterrichtsperioden von 45 Minuten pro Woche
Jahren S1 – S3 einschl. (Stufe 1)	2 Unterrichtsperioden von 45 Minuten pro Woche
Jahren S4 – S5 (Stufe 2)	4 Unterrichtsperioden von 45 Minuten pro Woche
Jahren S6 – S7 (Stufe 3)	4 Unterrichtsperioden von 45 Minuten pro Woche

Die Klassen sind insofern 'geschützt' als dass sie für gleich welche Anzahl Schüler der Kategorie 1 gegründet werden. Für ONL FI und ONL SV gibt es eigene Lehrpläne.

Dieser Lehrplan für ONL-Finnisch beruht auf den bereits erworbenen Fertigkeiten der Schüler und bezweckt den weiteren Ausbau ihres Wissens und ihrer Kompetenzen in Finnisch. Ferner steht die Förderung der natürlichen und kommunikativen Sprachverwendung sowie die Vorbereitung der Lernenden auf eine Fortsetzung ihrer Erziehung im tertiären Bildungsbereich auf Finnisch, insofern dies gewünscht ist, im Mittelpunkt. Die Schüler sollen lernen, mit unterschiedlichen Textformen umgehen und sie einsetzen zu können, und ein besseres Verständnis der finnischen Sprache, Kultur und Literatur erwerben.

Der Lehrplan Finnisch ONL stützt sich weitgehend auf das Gemeinsame Europäische Rahmenwerk für den Unterrichts- und Lernprozess für Fremdsprachen und das Europäische Rahmenwerk für Schlüsselkompetenzen für lebenslanges Lernen.

Der Lehrplan spiegelt in seinen Zielsetzungen, in seinem Inhalt und in seinen Methoden eine gemeinsame, harmonisierte Grundlage für die modernen Sprachen an den Europäischen Schulen wieder, wie dies bereits in zahlreichen nationalen Bildungssystemen angewandt wird.

Der Lehrplan zielt auf das Wissen und die Kompetenzen ab, die zum Ende einer jeden Stufe erreicht werden müssen, und enthält allgemeine Zielsetzungen, didaktische Grundsätze, Lernziele, Lerninhalte sowie Beurteilungsmethoden. Er definiert die Lernergebnisse, die von den Schülern zum Abschluss einer jeden Stufe erwartet werden, und beschreibt das Wissen und die Fertigkeiten, die sie sich aneignen müssen, um effizient kommunizieren zu können.

⁷ aktuelle Version: Überarbeitung der Beschlüsse des Obersten Rates über die Lehrplangestaltung und die Unterrichtsorganisation an den Europäischen Schulen (2019-04-D-13-de)

ONL - KIELEN OPETUSSUUNNITELMA - SUOMI

1. Yleiset tavoitteet

Eurooppa-kouluilla on kahtalainen tavoite: yhtäältä se tarjoaa formaalia oppiainekohtaista opetusta, toisaalta se edistää oppilaiden yksilöllistä kasvua laajemmassa sosiaalisessa ja kulttuurisessa kontekstissa. Formaali opetus antaa tietoja ja taitoja, käsitteitä ja osaamista eri oppiaineissa. Yksilöllistä kasvua puolestaan edistetään erilaisissa henkisissä, eettisissä, sosiaalisissa ja kulttuurisissa yhteyksissä. Tähän kuuluu tietoisuus tilanteenmukaisesta käyttäytymisestä, oman elin- ja toimintaympäristön ymmärtäminen sekä yksilöllisen identiteetin kehittyminen.

Näitä kahta toisiinsa erottamattomasti nivoutuvaa tavoitetta edistetään eurooppalaisten kulttuurien rikkaudesta vahvasti tietoisessa ympäristössä. Tietoisuus ja kokemukset yhteisestä eurooppalaisuudesta johdattavat oppilaat kunnioittamaan entistä enemmän jokaisen Euroopan maan ja alueen perinteitä sekä kehittämään ja ylläpitämään omaa kansallista identiteettiään.

Eurooppa-koulujen oppilaat ovat tulevaisuuden Euroopan ja koko maailman kansalaisia, jotka tarvitsevat monenlaista osaamista vastatakseen nopeasti muuttuvan maailman haasteisiin. Vuonna 2006 Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät elinikäisen oppimisen avaintaitoja koskevan eurooppalaisen viitekehysten (Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus 2006/962/EY). Siinä määritetään seuraavat kahdeksan avaintaitoa, joita jokainen tarvitsee saadakseen henkilökohtaisia onnistumisen elämyksiä, kehittyäkseen, toimiakseen aktiivisena kansalaisena, osallistuakseen yhteiskunnan toimintaan ja työllistyäkseen:

1. viestintä äidinkielellä
2. viestintä vierailta kielillä
3. matemaattinen osaaminen ja perusosaaminen luonnontieteiden ja tekniikan aloilla
4. digitaaliset taidot
5. oppimistaidot
6. sosiaalisuuteen ja kansalaisuuteen liittyvät taidot
7. aloitekyky ja yrittäjäyys
8. tietoisuus kulttuurista ja kulttuurin ilmenemismuodot

Eurooppa-koulujen opetussuunnitelmassa pyritään kehittämään kaikkia näitä taitoja.

ONL-suomi kielen oppimistavoitteet perustuvat Euroopan neuvoston toimesta kehitettyyn *Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteiseen eurooppalaiseen viitekehukseen* (CEFR).

Nivelvaihe	Osaamisen tavoitetaso
1. nivelvaihe N1-2	individual
2. nivelvaihe P 1-2	Pre A
3. nivelvaihe P 3-5	A1+
4. nivelvaihe S 1-3	A2
5. nivelvaihe S 4-5	B1
4. nivelvaihe S 6-7	B2

Eurooppa-kouluissa vieraiden kielten oppimisen ja opetuksen tavoitetaso on verrattavissa seuraaviin CEFR taitotasoihin:

L2	C1
L3	B1+
L4	A2+
ONL	B2

2. Didaktiset periaatteet

- kaikessa ONL-opetuksessa hyödynnetään suomalaista kulttuuria, esim. eri taidemuotoja, tapoja ja perinteitä sekä ajankohtaisia Suomeen liittyviä tapahtumia ja aiheita, kuten uutisia
- ONL-opetuksen alussa tulee herättää lasten kiinnostusta suomen kieleen ja innostaa heitä kielellisesti käyttäen leikkiä, laulua ja mielikuvitusta (N)
- lapsen kielen ymmärtämistä ja kielitietoisuutta tuetaan lasten maailmaan kuuluvien esim. tarinoiden, esineiden, kuvien, merkkien, lorujen tai laulujen avulla, myös lastenkirjojen ja satujen ääneen lukemista (esim. Muumi) (N)
- ONL-opetuksen alussa lapselta ei edellytetä luku- ja kirjoitustaitoa vaan lapsen kiinnostusta suullista ja kirjoitettua kieltä kohtaan herätellään ja lisätään ja vähitellen myös lukemista ja kirjoittamista kohtaan (N, P1-2)
- lapsen/oppilaan tausta ja kielelliset lähtökohdat huomioidaan ja lapsen/oppilaan kielellistä kehitystä tuetaan erilaisin kielikasvatuksen keinoin
- monikielisyys ja kielellinen moninaisuus nähdään voimavarana
- opetuksessa tulee käyttää mahdollisimman paljon kohdekieltä suomea ja opettajan antama kielellinen malli on tärkeä
- oppimisessa painotetaan viestinnällistä kielitaitoa ja suullista vuorovaikutusta: lapsi/oppilas voi viestiä omalla tasollaan nivelvaiheiden tavoitteiden mukaisesti ja lapsen/oppilaan lähtökohta huomioidaan opetuksessa
- lasta / oppilasta rohkaistaan kehittämään monilukutaitoaan, käyttämään, tulkitsemaan ja tuottamaan erilaisia omalle ikätasolle sopivia tekstejä. Tekstit voivat olla muun muassa kirjoitettuja, suullisia, visuaalisia, auditiivisia ja ne voivat olla digitaalisessa muodossa.
- opetuksessa tulee etupäässä painottaa toiminnallista kielitaitoa kielitaidon eri osa-alueita opettaessa
- lasta/oppilasta tulee rohkaista käyttämään vähäistäkin kielitaitoaan (vähäistäkin) ja häntä ohjataan hyödyntämään erilaisia oppimisstrategioitaan eri tilanteissa
- opetusmenetelmien ja työtapojen tulee olla monipuolisia. Opetusta eriytetään oppilaiden tarpeiden mukaan. Opetuksessa huomioidaan muun muassa vasta opiskelunsa aloittavat oppilaat sekä lapset, joilla voi olla suomi toisena kotikielenä
- oppilaiden erilaisia tapoja oppia, heidän sosiaaliset taitojaan sekä heidän vahvuuksiaan oppijoina tulee ottaa huomioon opetuksessa
- opetustilanteissa tulee luoda autenttisia oppimisympäristöjä ja käyttää monipuolisesti digitaalisia välineitä
- lasta/oppilaan tietoisuutta kielen rekistereistä ja niiden vaihtelusta sekä hänen tietoisuuttaan kielen sosiokulttuurisesta merkityksestä tulee kehittää ja hänen tulee pystyä soveltamaan kielenkäyttöään eri tilanteisiin.

Edellä oleva periaatteet eivät ole tärkeysjärjestyksessä.

3. Oppimistavoitteet

3.1. Ensimmäisen nivelvaiheen oppimistavoitteet (N1- S5)

Tavoitteet vuosiluokille N1-N2

Esiopetuksen päättyessä oppilaalla tulee olla valmiudet

1. rohkeasti ja iloisen kokeilevasti käyttää suomea
2. ymmärtää yksittäisiä sanoja ja yksinkertaisia kysymyksiä
3. ymmärtää muutamia tuttuja, lyhyitä viestejä, jotka käsittelevät arkipäivää
4. ilmaista joitakin välittömiä tarpeitaan oppimistilanteissa
5. erottaa suomen kielen lähiympäristön muista kielistä

Tavoitteet vuosiluokille P1-P2

Toisen nivelvaiheen päättyessä oppilaan tulee

1. ymmärtää opeteltuja sanoja, lyhyitä lauseita, yksinkertaisia kysymyksiä ja kehotuksia
2. ymmärtää tuttuja viestejä ja tekstejä, joita on harjoiteltu
3. ymmärtää yksinkertaisia vuoropuheluita, jotka käsittelevät lasta itseään ja hänen arkipäiväänsä
5. osata viestiä välittömistä tarpeistaan opetustilanteissa muutamain sanoin
6. osoittaa tuntemusta suomen kielestä ja tilanteista, joissa kieltä käytetään oppilaiden lähiympäristössä
7. osoittaa positiivista asennetta suomen kieltä ja kulttuuria kohtaan.

Tavoitteet vuosiluokille P3-P5

Viidennen luokan päättyessä oppilaan tulee

1. ymmärtää sanoja, lyhyitä lauseita, kysymyksiä ja kehotuksia, joita on opeteltu
2. lukea ja ymmärtää tuttuja sanoja ja joitakin tuntemattomia ja lyhyitä viestejä, jotka käsittelevät arkipäivää ja rutiininomaisia tilanteita, joissa annetaan ohjeita
3. kyetä osallistumaan keskusteluihin tutuista aiheista
4. osata kysyä ja vastata vuoropuheluna asioissa, jotka käsittelevät hänen arkipäiväänsä
5. osata viestiä myös kirjallisesti välittömistä tarpeistaan lyhyin lausein
6. osoittaa tuntemusta suomen kielestä ja tilanteista, joissa kieltä käytetään oppilaiden lähiympäristössä
7. omaksua positiivinen asenne suomen kieltä ja kulttuuria kohtaan.

3.2. Toisen nivelvaiheen oppimistavoitteet (S1-3)

Nivelvaiheen päättyessä oppilaalla tulee olla valmiudet

1. ymmärtää keskeisin sisältö lyhyissä yksinkertaisissa oppilasta kiinnostavissa keskusteluissa
2. lukea ja ymmärtää pääajatuksen tekstissä ja yksityiskohtia muutaman kappaleen mittaisesta tekstistä
3. kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään ja selviytyä yksinkertaisista palvelutilanteista
4. selviytyä arkipäiväisissä vuoropuheluissa ja palvelutilanteissa
5. kirjoittaa lyhyitä viestejä sekä yksinkertaisia kuvauksia tutuista aiheista
6. omaksua positiivinen asenne suomen kielen opiskelua sekä kielenoppimista kohtaan yleisesti
7. osoittaa tiedostavansa ja osittain hallitsevansa perusasiat Suomen suomenkielisessä tai kaksikielisessä kulttuurissa
8. tunnistaa ja soveltaa erilaisia kielenoppimisen perustrategioita
9. soveltaa erilaisia opiskelun perustaitoja ja –välineitä kielen oppimiseen.

3.3. Kolmannen nivelvaiheen oppimistavoitteet (S4-5)

Nivelvaiheen päättyessä oppilaalla tulee olla valmiudet

1. ymmärtää pääkohdat puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja, mukaan lukien lyhyet esitelmät sekä pystyä erottamaan pääasiat radiouutisista, elokuvista, ohjelmista ja selkeistä viesteistä
2. löytää uutta ennakoitavissa olevaa tietoa tutuista aiheista muutaman kappaleen pituisista jäsennellyistä teksteistä
3. esittää luettelomainen kuvaus lähipiiristään ja sen jokapäiväisistä asioista sekä pystyä osallistumaan rutiininomaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista
4. ottaa osaa keskusteluun, esim. esittää toivomuksiaan ja asianmukaisella tavalla välittää kertomuksen, kirjan tai elokuvan juonen
5. kirjoittaa lyhyitä, henkilökohtaisia ja julkisempiakin viestejä, kertoa niissä uutisia ja ilmaista ajatuksiaan tutuista asioista sekä kulttuurista, kuten musiikista ja elokuvista yksinkertaisin ilmauksin käyttäen jonkin verran viittauksia menneeseen ja tulevaan
6. osoittaa suomen kielen ja kulttuurin tietoisuutta esim. yhteiskunnan, historian ajankohtaistapahtumien tai kirjallisuuden aloilta
7. tiedostaa suomen kielen ja kulttuurin erityispiirteitä ja vuorovaikutuksessa huomioida nämä
8. valita omalle oppimistavalleen tehokkaita kielenopiskelustrategioita
9. ottaa vastuu omasta kielenkäytöstään ja kasvavassa määrin omasta kielen oppimisesta.

3.4. Neljännen nivelvaiheen oppimistavoitteet (S6-7)

Nivelvaiheen päättyessä oppilaalla tulee olla valmiudet

1. ymmärtää keskeiset ajatukset suullisessa esityksessä, joka on kieleltään ja sisällöltään kehittynyt, ja joka käsittelee konkreettisia tai abstrakteja aihealueita sekä pystyä seuraamaan yksityiskohtia sisältävää yleistä aihetta (uutiset, haastattelut, elokuvat, luennot)
2. tunnistaa kirjoittajan tavoitteen ja tekstin tarkoituksen, havaita useita yksityiskohtia pitkässä tekstissä sekä nopeasti ymmärtää uuden tekstisisällön ja käyttöarvon
3. tuottaa puhejaksoja tasaiseen tahtiin ja osallistua säännölliseen vuorovaikutukseen syntyperäisen kanssa
4. esittää selkeitä, täsmällisiä kuvauksia kokemuspäiriinsä liittyvistä asioista, kertoa tuntemuksista sekä tuoda esiin tapahtumien ja kokemusten henkilökohtaisen merkityksen
5. kirjoittaa selkeitä, yksityiskohtia sisältäviä tekstejä, kuten kirjeitä, kirjoitelmia ja raportteja, joissa ilmaistaan mielipiteitä tai näkemyksiä eri aiheista
6. osoittaa tuntevansa syvällisesti suomen kieltä ja suomalaista yhteiskuntaa, ajankohtaisia asioita, kirjallisuutta ja sen taustoja sekä taidetta yleensäkin
7. hyödyntää erilaisia kulttuurienvälisiä koodeja kulttuuristen stereotyyppien tunnistamisessa ja välttämässä
8. ottaa yhä enemmän vastuuta omasta kielenoppimisestaan
9. arvioida kriittisesti käytettävissä olevia tietolähteitä ja valita luotettavimmat ja kulloiseenkin tarkoitukseen ja kulloisellekin kohderyhmälle parhaiten soveltuvat.

4. Sisällöt

Vaihe N1-2

- annetaan suomen kielelle tilaa kaikissa tilanteissa ja kaikessa toiminnassa
- käytetään leikkiä, kuuntelemista, mielikuvituksellista kertomista innostamaan lapsen kielen käyttötaitoja
- lapsen kielellistä ymmärtämistä rikastetaan ja tuetaan kuvien, esineiden, merkkien sekä lorujen ja laululeikkien avulla
- lapsen kielellistä kehitystä tuetaan havainnoimalla eri kieliä lähiympäristössä
- herätetään lapsen kiinnostusta kirjoitettua ja suullista kieltä kohtaan
- tutustutaan sanaston ja ääntämisen alkeisiin ja kehitetään alustavia alkeistietoja suomen kielen sanoista ja ääntämisestä

Vaihe P1-2

- huomioidaan suomen kieli ja kulttuuri lapsen lähiympäristössä ja opetuksessa
- edistetään lapsen kielitietoisuuden kehittämistä kielileikkien ja -lorujen avulla
- tutustutaan monipuolisesti kirjoitettuun ja suulliseen kieleen, ja vähitellen herätetään ja lisätään kiinnostusta kirjoittamista ja lukemista kohtaan
- lapsen alkavaa luku- ja kirjoitustaitoa tuetaan leikkien ja toiminnallisten harjoitusten avulla
- perusta suomen kielen oppimiseen luodaan

Vaihe P3-5

- suomen kielen oppimisen perustaa vahvistetaan
- alkeistiedot suomen kielen ääntämyksestä, intonaatiosta ja oikeinkirjoituksesta
- perusta luodaan suomen kielen opinnoille
- tietoa arkipäivän kielitilanteista
- perustietoa suomen kielen sanastosta
- perustietoa kielenoppimisen perusstrategioista
- tutustuminen ilmauksiin, lauluihin ja kertomuksiin.

Vaihe S1-S3

- perustiedot ääntämyksestä, intonaatiosta ja oikeinkirjoituksesta
- tietoa perussanastosta ja – idiomeista
- tietoa sanarakenteista ja yksikertaisista kielioppirakenteista
- perustiedot sanakirjojen ja muiden lähteiden käytöstä, mukaan lukien tieto- ja viestintäteknikka
- tietoisuus opiskeltavaa kieltä käyttävien maiden/yhteisöjen kulttuureista
- tietoa kielenoppimisen perusstrategioista, joihin sisältyy tietoisuus myös omasta edistymisestä.

Vaihe S4-S5

- hyvät tiedot ääntämyksestä, intonaatiosta ja oikeinkirjoitussäännöistä
- laaja sanaston ja idiomien tuntemus
- laaja-alainen sanaston ja kieliopillisten rakenteiden hallinta
- valmiudet hankkia tietoa hyödyntämällä tarvittaessa avustettuna erilaisia lähteitä, mukaan lukien digitaaliset lähteet

- jonkin verran opiskeltavaa kieltä käyttävien maiden/yhteisöjen kulttuurien tuntemusta, johon sisältyy myös joihinkin kaunokirjallisiin teksteihin tutustuminen
- erilaisia kielenoppimisstrategioita sekä välineitä oman oppimisensa arviointiin.

Vaihe S6-S7

- tietoa erilaisille yleisöille ja eri tilanteisiin tarkoitetuista kielimuodoista
- laaja sananvarasto, joka kattaa myös abstraktit käsitteet
- erilaisten monimutkaisten kieliopillisten rakenteiden tuntemus
- itsenäisiä tiedonhankintastrategioita, joissa hyödynnetään erilaisia lähteitä, mukaan lukien digitaaliset lähteet
- opiskeltavaa kieltä käyttävien maiden/yhteisöjen kulttuurien tuntemus, johon sisältyy myös kaunokirjallisuuteen perehtymistä
- itsenäisiä oppimisstrategioita ja kyky arvioida omaa oppimistaan

5. Arviointi

Oppilaan arvioinnin tulee perustua kunkin nivelvaiheen tavoitteisiin. Arvioinnin tulee olla luotettavaa ja läpinäkyvää. (Ref: 2011–01-D-61-en-3 “*Assessment Policy in the European Schools*”).

Arvioinnin kriteerit perustuvat Euroopan neuvoston toimesta kehitettyyn viitekehykseen (CERF). Arvioinnissa hyödynnetään Attainment descriptors kuvauksia (Liite 1 ja 2)..

Vaihe N1-2

Arvioinnin tulee olla formatiivista, rohkaisevaa ja pääosin perustua yhteisiin havaintoihin. Opettaja havainnoi yhdessä lasten kanssa heidän oppimistaan ja kehitystään ja pohditaan, mitä lapsi on oppinut.

Vaihe P1-2

Arviointi on havainnoinnin, dokumentoinnin, arviointipäätelmien ja palautteen muodostama kokonaisuus, johon opettajien lisäksi osallistuu muu esiopetuksen henkilöstö sekä lapset ja huoltajat. Opettaja ja lasta ohjaava muu henkilöstö antavat lapsille päivittäin rohkaisevaa ja kannustavaa palautetta lasten vahvuuksista ja kehittämisalueista. Koottua dokumentaatiota käytetään niin, että kukin lapsi voi havaita edistymistään.

Vaihe P3-5

A) Formatiivinen arviointi

Arvioinnin tulee olla pääosin formatiivista. Oppilaat tulevat tietoisiksi omasta tasostaan ja edistymisestään opintojen aikana opettajan havaintojen, kokeiden ja itsearvioinnin kautta. Arvioinnin tulee perustua kyseisen nivelvaiheen tavoitteisiin. Siinä voidaan myös hyödyntää *Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteiseen eurooppalaiseen viitekehykseen* ja eurooppalaiseen kielisalkkuun sisältyviä itsearviointitaulukkoja (ns. itsearviointilauseet).

B) Summatiivinen arviointi

Opintojen päätteeksi järjestetään koe, joka kattaa kuullun ja luetun ymmärtämisen, suullisen vuorovaikutuksen, puhumisen ja kirjoittamisen.

Vaihe S1-3

Yläkoulun ja lukion opintojen arvioinnissa käytetään uuden arviointijärjestelmän mukaista koerakennetta ja osaamisen kuvauksia (katso 2017-05-D-29 Marking System of the European Schools: Guidelines for Use).

A) Formatiivinen arviointi

Arvioinnin tulee olla pääosin formatiivista. Oppilaat tulevat tietoisiksi omasta tasostaan ja edistymisestään opintojen aikana alkuarvioinnin, opettajan havaintojen, kokeiden ja itsearvioinnin kautta. Arvioinnin tulee perustua kyseisen nivelvaiheen tavoitteisiin ja osaamisen kuvaukseen. Siinä voidaan myös hyödyntää *Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteiseen eurooppalaiseen viitekehykseen* ja eurooppalaiseen kielisalkkuun sisältyviä itsearviointilauseita.

B) Summatiivinen arviointi

Opintojen päätteeksi järjestetään koe, joka kattaa kuullun ja luetun ymmärtämisen, suullisen vuorovaikutuksen, puhumisen ja kirjoittamisen.

Vaihe S4-5

A) Formatiivinen arviointi

Arvioinnin tulee olla pääosin formatiivista. Oppilaat tulevat tietoisiksi omasta tasostaan ja edistymisestään opintojen aikana alkuarvioinnin, opettajan havaintojen, kokeiden ja itsearvioinnin kautta. Arvioinnin tulee perustua kyseisen nivelvaiheen tavoitteisiin ja osaamisen kuvaukseen. Siinä voidaan myös hyödyntää *Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteiseen eurooppalaiseen viitekehykseen* ja eurooppalaiseen kielisalkkuun sisältyviä itsearviointilauseita.

B) Summatiivinen arviointi

Opintojen päätteeksi järjestetään koe, joka kattaa kuullun ja luetun ymmärtämisen, suullisen vuorovaikutuksen, puhumisen ja kirjoittamisen.

Vaihe S6-7

A) Formatiivinen arviointi

Arvioinnin tulee olla pääosin formatiivista. Oppilaat tulevat tietoisiksi omasta tasostaan ja edistymisestään opintojen aikana alkuarvioinnin, opettajan havaintojen, kokeiden ja itsearvioinnin kautta. Arvioinnin tulee perustua kyseisen nivelvaiheen tavoitteisiin. Siinä voidaan myös hyödyntää *Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteiseen eurooppalaiseen viitekehykseen* (CEFR) ja eurooppalaiseen kielisalkkuun sisältyviä itsearviointilauseita. Arvioinnin kuuluu sisältää kuullun ja luetun ymmärtämistä, suullista vuorovaikutusta, puhumista ja kirjoittamista.

B) Summatiivinen arviointi

Päätökokeilla arvioidaan, kuinka hyvin oppilaat ovat saavuttaneet kyseisen nivelvaiheen oppimistavoitteet. Kokeilla mitataan oppilaiden kykyä esitellä jokin aihe opiskeltavalla kielellä, tuoda esiin sen pääkohdat, analysoida sisältöä ja ilmaista kantansa. Oppilaan tulee tarvittaessa viitata kyseistä kieltä käyttävien maiden kulttuurin, kirjallisuuden, historian ja yhteiskunnan merkittäviin piirteisiin sekä osoittaa hallitsevansa muoto- ja lauseoppia, sanastoa ja idiomeja.

EB-tutkinto

Neljännän nivelvaiheen lopussa, viimeisessä EB-tutkinnossa, oppilas osallistuu yhteismitalliseen **joko** kirjalliseen **tai** suulliseen kokeeseen. Koe kattaa tavallisesti 7.luokan opetussuunnitelman, mutta kokeessa voidaan testata myös aiemmin, erityisesti 6. luokalla, opiskeltuja asioita.

Jos oppilas suorittaa EB-tutkinnossa kirjallisen kokeen, on hänen suullinen kielitaitonsa ja kuullun ymmärtämisensä arvioitava viimeisen kouluvuoden (S7) aikana. Näiden osa-alueiden arviointi muodostaa osan oppilaan C-arvosanasta.

Vastaavasti, jos oppilas suorittaa EB-tutkinnossa suullisen kokeen, on hänen kirjallinen taitonsa arvioitava viimeisen kouluvuoden (S7) aikana. Tällöin kirjallisen osa-alueen arviointi muodostaa osan oppilaan C-arvosanasta.

Kirjallinen koe muodostuu kolmesta osasta:

Osa 1 (30 pistettä) Luetun ymmärtäminen. Teksti, jossa on 600-800 sanaa (runossa vähemmän) on opiskelijalle ennestään tuntematon. Opiskelija vastaa 4-8 kysymykseen. Arvioinnin kohteena ovat tekstin ymmärtäminen, analysointi, tulkinta ja soveltaminen.

Osa 2 (30 pistettä) Kirjallinen tuottaminen. Kirjoitustehtävä, jonka laajuus on noin 250 sanaa Tehtävä voi liittyä osan 1 tekstiin.

Osa 3 (40 pistettä) Kirjallisuuteen pohjautuva kirjoitustehtävä. Luettuun kirjallisuuteen perustuva kirjoitustehtävä, jonka laajuus on noin 350 sanaa. Tehtävässä voi olla kaksi vaihtoehtoa.

Suullinen koe

Oppilaalla on 20 minuuttia aikaa tutustua hänelle uuteen tekstiin. Suullisen kokeen alussa oppilaalla on mahdollisuus esittää ajatuksensa ja mielipiteensä kyseisen tekstin sisällöstä ja ajatuksista. Koetilanne kehittyy vaiheittain oppilaan ja arvioijien väliseksi vuoropuheluksi. Oppilaan ymmärrys ja oivallukset käsitellystä tekstistä tai teksteistä muodostavat osan suullisesta tutkinnosta.

LIITTEET:

Liite 1. ONL Suomi - osaamisen kuvaukset alakoulun P 5 lk. päätteeksi (attainment descriptors)

Liite 2. ONL Suomi - osaamisen kuvaukset yläkoulun S3, S5 ja S7 nivelvaiheiden päätteeksi (attainment descriptors)

Liite 3. EB-tutkinnon toisen kotimaisen kielen (ONL) kokeen rakenne

Liite 4. EB-tutkinnon Suomi toisena kotimaisena kielenä (ONL Suomi) kokeen rakenne

Liite 5. EB-tutkinnon Suomi toisena kotimaisena kielenä mallikoe

Liite 6. Kielitaidon tasojen kuvausasteikko (CEFR)

Liite 1. ONL Suomi - osaamisen kuvaukset alakoulun P 5 lk. päätteeksi (attainment descriptors)

ARVIOTASO	+	++	+++	++++
	Oppilas ei ole vielä saavuttanut oppimisen tavoitteita	Oppilas on saavuttanut oppimisen tavoitteet tyydyttävästi	Oppilas on saavuttanut oppimisen tavoitteet hyvin	Oppilas on saavuttanut oppimisen tavoitteet erinomaisesti
ARVIOITAVAT OSA-ALUEET TODISTUKSESSA	Oppilas /oppilaan...	Oppilas / oppilaan...	Oppilas / oppilaan...	Oppilas / oppilaan...
Kuullun ymmärtäminen	tarvitsee runsaasti apua ymmärtääkseen suomen kieltä tavanomaisissa ja yksinkertaisissa kielenkäyttötilanteissa	ymmärtää joitakin sanoja arkisissa kielenkäyttötilanteissa mutta tarvitsee paljon apua	ymmärtää suomen kieltä harjoitelluissa kielenkäyttötilanteissa, sekä osaa kertoa joitakin kohtia kuulemastaan	ymmärtää sanoja, lyhyitä lauseita, kysymyksiä ja kehotuksia yksinkertaisissa ja tutuissa kielenkäyttötilanteissa, osaa välittää omin sanoin pääkohdat kuulemastaan
Puhuminen ja viestintä	pystyy osallistumaan yksinkertaisimpiin viestintätilanteisiin tukeutumalla viestintäkumppaniin, käyttää suppeaa sanallista ilmaisua tai eleitä	selviytyy joistakin rutiininomaisista viestintätilanteista tukeutuen usein viestintäkumppaniin	pystyy osallistumaan harjoiteltuihin viestintätilanteisiin melko sujuvasti	osaa kysyä ja vastata vuoropuheluna asioissa, jotka käsittelevät hänen arkipäiväänsä, pystyy osallistumaan keskusteluihin tutuista aiheista
Luetun ymmärtäminen	tarvitsee runsaasti apua lukemisessa ja tarvitsee ohjausta ymmärtääkseen lukemansa	lukee ja tunnistaa ohjatusti joitakin arkipäiväisiä sanoja ja ilmaisuja, ymmärtää	lukee ja ymmärtää muutaman sanan mittaisia kirjoitettuja, tuttuja viestejä	lukee ja ymmärtää tuttua sanastoa ja ilmaisuja sisältävää tekstiä, jotka käsittelevät arkipäivää

		joitakin yksittäisiä ja tuttuja sanoja		
Kirjoittaminen ja viestintä	tarvitsee runsaasti ohjausta ja tukea pystyäkseen ilmaisemaan itseään kirjallisesti	osaa ohjatusti viestiä kirjallisesti joillakin tutuilla sanoilla ja ilmaisuilla	osaa viestiä kirjallisesti muutaman lyhyen lauseen harjoitelluista aiheista	osaa tuottaa kirjallisesti lyhyen viestin tai tekstin tutuista tai itselleen tärkeistä asioista
Kielellinen kehittyminen	tarvitsee runsaasti tukea tunnistaa suomen kieltä ja tilanteita, joissa kieltä käytetään	tunnistaa ohjatusti joitakin suomen kielen tyypillisiä piirteitä ja suomenkielisiä kielenkäyttötilanteita	tunnistaa joitakin suomen kielen piirteitä ja tilanteita	osoittaa tuntemusta suomen kielestä ja tilanteista, joissa kieltä käytetään tutuissa ympäristöissä

Liite 2. ONL Suomi - osaamisen kuvaukset yläkoulun S3, S5 ja S7 nivelvaiheiden päätteeksi (attainment descriptors)

Arvosana	Arvosanakuvaus	Taso	Osa-alue	Nivelvaiheen S3 päättyessä	Nivelvaiheen S5 päättyessä	Nivelvaiheen S7 päättyessä
9-10	Erinomainen	A	Kuullun ymmärtäminen	Oppilas ymmärtää erinomaisesti keskeisen sisällön lyhyissä yksinkertaisissa oppilasta kiinnostavissa keskusteluissa.	Oppilas ymmärtää erinomaisesti pääkohdat puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja, mukaan lukien lyhyet esitelmät sekä pystyy erinomaisesti erottamaan pääasiat radiouutisista, elokuvista, ohjelmista ja selkeistä viesteistä.	Oppilas ymmärtää erinomaisesti keskeiset ajatukset suullisessa esityksessä, joka on kieleltään ja sisällöltään kehittynyt, ja joka käsittelee konkreettisia tai abstrakteja aihealueita sekä pystyy erinomaisesti seuraamaan yksityiskohtia sisältävää yleistä aihetta (uutiset, haastattelut, elokuvat, luennot)
			Luetun ymmärtäminen	Oppilas lukee ja ymmärtää erinomaisesti tekstin pääajatukset ja lisäksi yksityiskohtia muutaman kappaleen mittaisesta tekstistä .	Oppilas osoittaa erinomaista luetun ymmärtämisen osaamista muutaman kappaleen pituisista jäsennellyistä teksteistä, jotka sisältävät uutta ennakoitavissa olevaa tietoa tutuista aiheista.	Oppilas tunnistaa erinomaisesti kirjoittajan tavoitteen ja tekstin tarkoituksen, havaitsee useita yksityiskohtia pitkässä tekstissä sekä ymmärtää nopeasti uuden tekstisisällön ja käyttöarvon
			Suullinen vuorovaikutus	Oppilas selviytyy erinomaisesti arkipäiväisissä vuoropuheluissa ja viestintätilanteissa.	Oppilas ottaa erinomaisesti osaa keskusteluun, esim. esittää toivomuksiaan, ja pystyy erinomaisesti osallistumaan	Oppilas osaa erinomaisesti tuottaa puhejaksoja tasaiseen tahtiin ja osallistua säännölliseen

					rutiininomaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista.	vuorovaikutukseen syntyperäisen kanssa.
			Puhuminen	Oppilas osaa erinomaisesti kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään yksinkertaisissa arkisissa palvelutilanteissa.	Oppilas osaa erinomaisesti esittää luettelomaisen kuvauksen lähipiiristään ja sen jokapäiväisistä asioista ja osaa asianmukaisella tavalla erinomaisesti välittää kertomuksen, kirjan tai elokuvan juonen.	Oppilas osaa erinomaisesti esittää selkeitä, täsmällisiä kuvauksia kokemuspäiriinsä liittyvistä asioista, kertoa tuntemuksista sekä tuoda esiin tapahtumien ja kokemusten henkilökohtaisen merkityksen.
			Kirjoittaminen	Oppilas kirjoittaa erinomaisesti lyhyitä viestejä sekä yksinkertaisia kuvauksia tutuista aiheista.	Oppilas kirjoittaa erinomaisesti lyhyitä, henkilökohtaisia ja julkisempiakin viestejä, tuo erinomaisesti kirjallisesti esiin uutta tietoa ja ilmaisee ajatuksiaan tutuista asioista sekä kulttuurista, kuten musiikista ja elokuvista yksinkertaisin ilmauksin käyttäen jonkin verran viittauksia menneeseen ja tulevaan.	Oppilas osaa erinomaisesti kirjoittaa selkeitä, yksityiskohtia sisältäviä tekstejä, kuten kirjeitä, kirjoitelmia ja raportteja, joissa ilmaistaan mielipiteitä tai näkemyksiä eri aiheista.
			Kulttuurinen tietoisuus	Oppilas osaa erinomaisesti osoittaa positiivista asennetta suomen kielen opiskelua sekä kieltenoppimista kohtaan yleisesti ja	Oppilas osoittaa erinomaisesti suomen kielen ja kulttuurin tietoisuutta esim. yhteiskunnan, historian	Oppilas osoittaa erinomaisesti ja syvällistä tuntemusta suomen kielestä ja suomalaisesta yhteiskunnasta,

				osoittaa tiedostavansa ja osittain hallitsevansa erinomaisesti perusasiat Suomen suomenkielisessä tai kaksikielisessä kulttuurissa.	ajankohtaistapahtumien tai kirjallisuuden aloilta sekä tiedostaa suomen kielen ja kulttuurin erityispiirteitä ja huomioi nämä vuorovaikutuksessa.	ajankohtaisista asioista, kirjallisuudesta ja sen taustoista sekä taiteesta yleensäkin. Oppilas hyödyntää erinomaisesti erilaisia kulttuurienvälisiä koodeja kulttuuristen stereotyyppien tunnistamisessa ja välttämässä.
			Kielen oppiminen	Oppilas tunnistaa ja soveltaa erinomaisesti erilaisia kielenoppimisen perusstrategioita ja soveltaa erinomaisesti erilaisia opiskelun perustaitoja ja -välineitä kielen oppimiseen.	Oppilas valitsee erinomaisesti omalle oppimistavalleen tehokkaita kielenopiskelustrategioita ja ottaa erinomaisesti vastuun omasta kielenkäytöstään ja kasvavassa määrin omasta kielen oppimisestaan.	Oppilas osaa erinomaisesti ottaa yhä enemmän vastuuta omasta kielenoppimisestaan. Oppilas osaa erinomaisesti arvioida kriittisesti käytettävissä olevia tietolähteitä ja valita niistä luotettavimmat ja kulloiseenkin tarkoitukseen ja kulloisellekin kohderyhmälle parhaiten soveltuvat.

8-8.9	Erittäin hyvä	B	Kuullun ymmärtäminen	Oppilas ymmärtää erittäin hyvin keskeisen sisällön lyhyissä yksinkertaisissa oppilasta kiinnostavissa keskusteluissa.	Oppilas ymmärtää erittäin hyvin pääkohdat puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja, mukaan lukien lyhyet esitelmät sekä pystyy erittäin hyvin erottamaan pääasiat radiouutisista, elokuvista, ohjelmista ja selkeistä viesteistä.	Oppilas ymmärtää erittäin hyvin keskeiset ajatukset suullisessa esityksessä, joka on kieleltään ja sisällöltään kehittynyt, ja joka käsittelee konkreettisia tai abstrakteja aihealueita sekä pystyy erittäin hyvin seuraamaan yksityiskohtia sisältävää yleistä aihetta (uutiset, haastattelut, elokuvat, luennot)
			Luetun ymmärtäminen	Oppilas lukee ja ymmärtää erittäin hyvin tekstin pääajatuksia ja lisäksi yksityiskohtia muutaman kappaleen mittaisesta tekstistä .	Oppilas osoittaa erittäin hyvin luetun ymmärtämisen osaamista muutaman kappaleen pituisista jäsennellyistä teksteistä, jotka sisältävät uutta ja ennakoitavissa olevaa tietoa tutuista aiheista.	Oppilas tunnistaa erittäin hyvin kirjoittajan tavoitteen ja tekstin tarkoituksen, havaitsee useita yksityiskohtia pitkässä tekstissä sekä ymmärtää nopeasti uuden tekstisisällön ja käyttöarvon
			Suullinen vuorovaikutus	Oppilas selviytyy erittäin hyvin arkipäiväisissä vuoropuheluissa ja viestintätilanteissa.	Oppilas ottaa erittäin hyvin osaa keskusteluun esim. esittää toivomuksiaan, ja pystyy erittäin hyvin osallistumaan rutiininomaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista.	Oppilas osaa erittäin hyvin tuottaa puhejaksoja tasaiseen tahtiin ja osallistua säännölliseen vuorovaikutukseen syntyperäisen kanssa.
			Puhuminen	Oppilas osaa erittäin hyvin kertoa lyhyesti	Oppilas osaa erittäin hyvin esittää luettelomaisen kuvauksen lähipiiristään ja	Oppilas osaa erittäin hyvin esittää selkeitä, täsmällisiä kuvauksia

			itsestään ja lähipiiristään yksinkertaisissa arkisissa palvelutilanteissa.	sen jokapäiväisistä asioista ja osaa asianmukaisella tavalla erittäin hyvin välittää kertomuksen, kirjan tai elokuvan juonen.	kokemuspiiriinsä liittyvistä asioista, kertoa tuntemuksista sekä tuoda esiin tapahtumien ja kokemusten henkilökohtaisen merkityksen.
		Kirjoittaminen	Oppilas kirjoittaa erittäin hyvin lyhyitä viestejä sekä yksinkertaisia kuvauksia tutuista aiheista.	Oppilas kirjoittaa erittäin hyvin lyhyitä, henkilökohtaisia ja julkisempiakin viestejä, tuo erittäin hyvin kirjallisesti esiin uutta tietoa ja ilmaisee ajatuksiaan tutuista asioista sekä kulttuurista, kuten musiikista ja elokuvista yksinkertaisin ilmauksin käyttäen jonkin verran viittauksia menneeseen ja tulevaan.	Oppilas osaa erittäin hyvin kirjoittaa selkeitä, yksityiskohtia sisältäviä tekstejä, kuten kirjeitä, kirjoitelmia ja raportteja, joissa ilmaistaan mielipiteitä tai näkemyksiä eri aiheista.
		Kulttuurinen tietoisuus	Oppilas osaa erittäin hyvin osoittaa positiivista asennetta suomen kielen opiskelua sekä kieltenoppimista kohtaan yleisesti ja osoittaa tiedostavansa ja osittain hallitsevansa erittäin hyvin perusasiat Suomen suomenkielisessä tai kaksikielisessä kulttuurissa.	Oppilas osoittaa erittäin hyvin suomen kielen ja kulttuurin tietoisuutta esim. yhteiskunnan, historian ajankohtaistapahtumien tai kirjallisuuden aloilta sekä tiedostaa suomen kielen ja kulttuurin erityispiirteitä ja huomioi nämä vuorovaikutuksessa.	Oppilas osoittaa erittäin hyvin ja syvällistä tuntemusta suomen kielestä ja suomalaisesta yhteiskunnasta, ajankohtaisista asioista, kirjallisuudesta ja sen taustoista sekä taiteesta yleensäkin. Oppilas hyödyntää erittäin hyvin erilaisia kulttuurienvälisiä koodeja kulttuuristen

						stereotyyppien tunnistamisessa ja välttämässä.
			Kielen oppiminen	Oppilas tunnistaa ja soveltaa erittäin hyvin erilaisia kielenoppimisen perusstrategioita ja soveltaa erittäin hyvin erilaisia opiskelun perustaitoja ja -välineitä kielen oppimiseen.	Oppilas valitsee erittäin hyvin omalle oppimistavalleen tehokkaita kielenopiskelustrategioita ja ottaa erittäin hyvin vastuun omasta kielenkäytöstään ja kasvavassa määrin omasta kielen oppimisestaan.	Oppilas osaa erittäin hyvin ottaa yhä enemmän vastuuta omasta kielenoppimisestaan. Oppilas osaa erittäin hyvin arvioida kriittisesti käytettävissä olevia tietolähteitä ja valita niistä luotettavimmat ja kulloiseenkin tarkoitukseen ja kulloisellekin kohderyhmälle parhaiten soveltuvat.
7-7.9	Hyvä	C	Kuullun ymmärtäminen	Oppilas ymmärtää hyvin keskeisen sisällön lyhyissä yksinkertaisissa oppilasta kiinnostavissa keskusteluissa.	Oppilas ymmärtää hyvin pääkohdat puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja, mukaan lukien lyhyet esitelmät sekä pystyy hyvin erottamaan pääasiat radiouutisista, elokuvista, ohjelmista ja selkeistä viesteistä.	Oppilas ymmärtää hyvin keskeiset ajatukset suullisessa esityksessä, joka on kieleltään ja sisällöltään kehittynyt, ja joka käsittelee konkreettisia tai abstrakteja aihealueita sekä pystyy hyvin seuraamaan yksityiskohtia sisältävää yleistä aihetta (uutiset, haastattelut, elokuvat, luennot)
			Luetun ymmärtäminen	Oppilas lukee ja ymmärtää hyvin tekstin	Oppilas osoittaa hyvin luetun ymmärtämisen osaamista muutaman kappaleen pituisista	Oppilas tunnistaa hyvin kirjoittajan tavoitteen ja tekstin tarkoituksen, havaitsee useita yksityiskohtia

			pääajatuksat ja lisäksi yksityiskohtia muutaman kappaleen mittaisesta tekstistä .	jäsennellyistä teksteistä, jotka sisältävät uutta ennakoitavissa olevaa tietoa tutuista aiheista.	pitkässä tekstissä sekä ymmärtää nopeasti uuden tekstisisällön ja käyttöarvon
		Suullinen vuorovaikutus	Oppilas selviytyy hyvin arkipäiväisissä vuoropuheluissa ja viestintätilanteissa.	Oppilas ottaa hyvin osaa keskusteluun, esim. esittää toivomuksiaan, ja pystyy hyvin osallistumaan rutiininomaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista.	Oppilas osaa hyvin tuottaa puhejaksoja tasaiseen tahtiin ja osallistua säännölliseen vuorovaikutukseen syntyperäisen kanssa.
		Puhuminen	Oppilas osaa hyvin kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään yksinkertaisissa arkisissa palvelutilanteissa.	Oppilas osaa hyvin esittää luettelomaisen kuvauksen lähipiiristään ja sen jokapäiväisistä asioista ja osaa asianmukaisella tavalla hyvin välittää kertomuksen, kirjan tai elokuvan juonen.	Oppilas osaa hyvin esittää selkeitä, täsmällisiä kuvauksia kokemuspriirinsä liittyvistä asioista, kertoa tuntemuksista sekä tuoda esiin tapahtumien ja kokemusten henkilökohtaisen merkityksen.
		Kirjoittaminen	Oppilas kirjoittaa hyvin lyhyitä viestejä sekä yksinkertaisia kuvauksia tutuista aiheista.	Oppilas kirjoittaa hyvin lyhyitä, henkilökohtaisia ja julkisempiakin viestejä, tuo hyvin kirjallisesti esiin uutta tietoa ja ilmaisee ajatuksiaan tutuista asioista sekä kulttuurista, kuten musiikista ja elokuvista yksinkertaisin ilmauksin käyttäen jonkin verran viittauksia menneeseen ja tulevaan.	Oppilas osaa hyvin kirjoittaa selkeitä, yksityiskohtia sisältäviä tekstejä, kuten kirjeitä, kirjoitelmia ja raportteja, joissa ilmaistaan mielipiteitä tai näkemyksiä eri aiheista.

			<p>Kulttuurinen tietoisuus</p>	<p>Oppilas osaa hyvin osoittaa positiivista asennetta suomen kielen opiskelua sekä kieltenoppimista kohtaan yleisesti ja osoittaa tiedostavansa ja osittain hallitsevansa hyvin perusasiat Suomen suomenkielisessä tai kaksikielisessä kulttuurissa.</p>	<p>Oppilas osoittaa hyvin suomen kielen ja kulttuurin tietoisuutta esim. yhteiskunnan, historian ajankohtaistapahtumien tai kirjallisuuden aloilta sekä tiedostaa suomen kielen ja kulttuurin erityispiirteitä ja huomioi nämä vuorovaikutuksessa.</p>	<p>Oppilas osoittaa hyvin ja syvällistä tuntemusta suomen kielestä ja suomalaisesta yhteiskunnasta, ajankohtaisista asioista, kirjallisuudesta ja sen taustoista sekä taiteesta yleensäkin. Oppilas hyödyntää hyvin erilaisia kulttuurienvälisiä koodeja kulttuuristen stereotyyppien tunnistamisessa ja välttämässä.</p>
			<p>Kielen oppiminen</p>	<p>Oppilas tunnistaa ja soveltaa hyvin erilaisia kielenoppimisen perusstrategioita ja soveltaa hyvin erilaisia opiskelun perustaitoja ja -välineitä kielen oppimiseen.</p>	<p>Oppilas valitsee hyvin omalle oppimistavalleen tehokkaita kielenopiskelustrategioita ja ottaa hyvin vastuun omasta kielenkäytöstään ja kasvavassa määrin omasta kielen oppimisestaan.</p>	<p>Oppilas osaa hyvin ottaa yhä enemmän vastuuta omasta kielenoppimisestaan. Oppilas osaa hyvin arvioida kriittisesti käytettävissä olevia tietolähteitä ja valita niistä luotettavimmat ja kulloiseenkin tarkoitukseen ja kulloisellekin kohderyhmälle parhaiten soveltuvat.</p>

6-6.9	Tyydyttävä	D	Kuullun ymmärtäminen	Oppilas ymmärtää tyydyttävästi keskeisen sisällön lyhyissä yksinkertaisissa oppilasta kiinnostavissa keskusteluissa.	Oppilas ymmärtää tyydyttävästi pääkohdat puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja, mukaan lukien lyhyet esitelmät sekä pystyy tyydyttävästi erottamaan pääasiat radiouutisista, elokuvista, ohjelmista ja selkeistä viesteistä.	Oppilas ymmärtää tyydyttävästi keskeiset ajatukset suullisessa esityksessä, joka on kieleltään ja sisällöltään kehittynyt, ja joka käsittelee konkreettisia tai abstrakteja aihealueita sekä pystyy tyydyttävästi seuraamaan yksityiskohtia sisältävää yleistä aihetta (uutiset, haastattelut, elokuvat, luennot)
			Luetun ymmärtäminen	Oppilas lukee ja ymmärtää tyydyttävästi tekstin pääajatuksen ja lisäksi yksityiskohtia muutaman kappaleen mittaisesta tekstistä .	Oppilas osoittaa tyydyttävästi luetun ymmärtämisen osaamista muutaman kappaleen pituisista jäsenellyistä teksteistä, jotka sisältävät uutta ennakoitavissa olevaa tietoa tutuista aiheista.	Oppilas tunnistaa tyydyttävästi kirjoittajan tavoitteen ja tekstin tarkoituksen, havaitsee joitakin yksityiskohtia lyhyessä tekstissä sekä ymmärtää uuden tekstisisällön ja käyttöarvon
			Suullinen vuorovaikutus	Oppilas selviytyy tyydyttävästi arkipäiväisissä vuoropuheluissa ja viestintätilanteissa.	Oppilas ottaa tyydyttävästi osaa keskusteluun, esim. esittää toivomuksiaan, ja pystyy tyydyttävästi osallistumaan rutiinomaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista.	Oppilas tuottaa tyydyttävästi lyhyitä puhejaksoja ja osallistuu tyydyttävästi vuorovaikutukseen syntyperäisen kanssa.
			Puhuminen	Oppilas osaa tyydyttävästi kertoa lyhyesti itsestään ja	Oppilas osaa tyydyttävästi esittää lyhyen kuvauksen lähipiiristään ja sen jokapäiväisistä asioista ja	Oppilas osaa tyydyttävästi esittää kuvauksia kokemuspiiriinsä liittyvistä asioista, kertoa tuntemuksista

			<p>lähipiiristään yksinkertaisimmissa arkisissa palvelutilanteissa.</p>	<p>osaa tydyttävästi välittää kertomuksen, kirjan tai elokuvan juonen pääkohdat.</p>	<p>sekä tuoda esiin tapahtumien ja kokemusten henkilökohtaisen merkityksen.</p>
		Kirjoittaminen	<p>Oppilas kirjoittaa tydyttävästi lyhyitä viestejä sekä yksinkertaisia kuvauksia tutuista aiheista.</p>	<p>Oppilas kirjoittaa tydyttävästi lyhyitä, henkilökohtaisia ja julkisempiakin viestejä, tuo tydyttävästi kirjallisesti esiin uutta tietoa ja ilmaisee ajatuksiaan tutuista asioista.</p>	<p>Oppilas osaa tydyttävästi kirjoittaa tekstejä, kuten kirjeitä, kirjoitelmia ja raportteja, joissa ilmaistaan mielipiteitä tai näkemyksiä henkilökohtaisista aiheista.</p>
		Kulttuurinen tietoisuus	<p>Oppilas osaa tydyttävästi osoittaa positiivista asennetta suomen kielen opiskelua sekä kielenoppimista kohtaan yleisesti ja osoittaa tiedostavansa ja osittain hallitsevansa tydyttävästi perusasiat Suomen suomenkielisessä tai kaksikielisessä kulttuurissa.</p>	<p>Oppilas osoittaa tydyttävästi suomen kielen ja kulttuurin tietoisuutta esim. yhteiskunnan, historian ajankohtaistapahtumien tai kirjallisuuden aloilta sekä tiedostaa jossain määrin suomen kielen ja kulttuurin erityispiirteitä ja huomioi nämä vuorovaikutuksessa.</p>	<p>Oppilas osoittaa tydyttävästi tuntemusta suomen kielestä ja suomalaisesta yhteiskunnasta, ajankohtaisista asioista, kirjallisuudesta ja sen taustoista sekä taiteesta yleensäkin. Oppilas osoittaa tydyttävästi kulttuuristen stereotyyppien tuntemusta.</p>
		Kielen oppiminen	<p>Oppilas tunnistaa ja soveltaa tydyttävästi erilaisia kielenoppimisen perustrategioita ja soveltaa tydyttävästi erilaisia opiskelun</p>	<p>Oppilas valitsee tydyttävästi omalle oppimistavalleen joitakin kielenopiskelustrategioita ja ottaa tydyttävästi vastuun omasta kielenkäytöstään ja</p>	<p>Oppilas osaa tydyttävästi ottaa vastuuta omasta kielenoppimisestaan. Oppilas osaa jossain määrin tydyttävästi arvioida käytettävissä olevia tietolähteitä ja valita niiden väliltä.</p>

				perustaitoja ja -välineitä kielen oppimiseen.	kasvavassa määrin omasta kielen oppimisesta.	
5-5.9	Välttävä	E	Kuullun ymmärtäminen	Oppilas ymmärtää välttävästi keskeisen sisällön lyhyissä yksinkertaisissa oppilasta kiinnostavissa keskusteluissa.	Oppilas ymmärtää välttävästi joitakin pääkohtia puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja. Oppilas pystyy välttävästi erottamaan pääasiat uutisista, elokuvista, tv-ohjelmista ja selkeistä viesteistä.	Oppilas ymmärtää välttävästi keskeiset ajatukset suullisessa arkisessa esityksessä, joka käsittelee konkreettisia tai jossain määrin abstrakteja aihealueita sekä pystyy välttävästi seuraamaan yleisiä aiheita käsitteleviä uutisia, haastatteluja, elokuvia.
			Luetun ymmärtäminen	Oppilas lukee ja ymmärtää välttävästi joitakin pääajatuksia ja yksityiskohtia muutaman kappaleen mittaisesta tekstistä .	Oppilas osoittaa välttävästi luetun ymmärtämisen osaamista muutaman kappaleen pituisista teksteistä, jotka sisältävät tietoa tutuista aiheista.	Oppilas tunnistaa välttävästi tekstin tarkoituksen ja havaitsee pääkohdat yksinkertaisissa teksteissä.
			Suullinen vuorovaikutus	Oppilas selviytyy välttävästi arkipäiväisissä vuoropuheluissa ja viestintätilanteissa.	Oppilas ottaa välttävästi osaa keskusteluun, esim. esittää toivomuksiaan, ja pystyy välttävästi osallistumaan rutiininomaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista.	Oppilas osaa välttävästi tuottaa puhejaksoja toisten tuella. Oppilas etsii sanoja ja pitää pitkiä taukoja.
			Puhuminen	Oppilas osaa välttävästi kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään hyvin yksinkertaisissa arkisissa palvelutilanteissa.	Oppilas osaa välttävästi esittää lyhyen kuvauksen lähipiiristään ja osaa välttävästi muutamalla sanalla välittää rutiininomaisen tilanteen.	Oppilas osaa välttävästi esittää kuvauksia yksinekertaisesta kokemuksesta. Oppilas osaa välttävästi kertoa muutamalla sanalla omista tunteistaan.

			Kirjoittaminen	Oppilas kirjoittaa välttävästi lyhyitä viestejä sekä yksinkertaisia kuvauksia tutuista aiheista.	Oppilas kirjoittaa välttävästi lyhyitä, henkilökohtaisia viestejä ja osaa välttävästi tuoda esiin ajatuksia tutuista asioista ja jossain määrin kulttuurisista aiheista.	Oppilas osaa välttävästi kirjoittaa lyhyitä tekstejä, joissa ilmaistaan mielipiteitä tai näkemyksiä arkipäiväisistä aiheista.
			Kulttuurinen tietoisuus	Oppilas osaa välttävästi osoittaa positiivista asennetta suomen kielen opiskelua sekä kieltenoppimista kohtaan yleisesti ja osoittaa tiedostavansa ja osittain hallitsevansa välttävästi perusasiat Suomen suomenkielisessä tai kaksikielisessä kulttuurissa.	Oppilas osoittaa välttävästi suomen kielen ja kulttuurin tietoisuutta joistakin suomen kielen ja kulttuurin erityispiirteistä.	Oppilas osoittaa välttävää tuntemusta suomen kielestä ja suomalaisesta yhteiskunnasta, ajankohtaisista asioista, kirjallisuudesta ja sen taustoista.
			Kielen oppiminen	Oppilas tunnistaa ja soveltaa välttävästi erilaisia kielenoppimisen perustrategioita ja soveltaa välttävästi erilaisia opiskelun perustaitoja ja -välineitä kielen oppimiseen.	Oppilas osoittaa välttävästi tuntemusta kielenopiskelustrategioitaan ja ottaa välttävästi vastuun omasta kielenkäytöstään.	Oppilas osaa välttävästi ottaa vastuuta omasta kielenoppimisestaan. Oppilas tuntee välttävästi joitakin tietolähteitä.

3-4.9	Hylätty (heikko)	F	Kuullun ymmärtäminen	Oppilas osoittaa heikkoa sisällön ymmärrystä lyhyissä yksinkertaisissa oppilasta kiinnostavissa keskusteluissa.	Oppilas ymmärtää heikosti pääkohdat puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja.	Oppilas ymmärtää heikosti ajatukset suullisessa esityksessä, joka on kieleltään ja sisällöltään yksinkertainen, ja konkreettinen. Oppilas pystyy heikosti seuraamaan pääkohtia ja yksityiskohtia yleisestä aiheesta.
			Luetun ymmärtäminen	Oppilas lukee ja ymmärtää heikosti pääajatukset tekstistä muutaman kappaleen mittaisesta tekstistä .	Oppilas osoittaa heikkoa luetun ymmärtämisen osaamista muutaman kappaleen pituisista teksteistä tutuista aiheista.	Oppilas tunnistaa heikosti tekstin tarkoituksen ja havaitsee vain heikosti pääkohtia pitkässä tekstistä.
			Suullinen vuorovaikutus	Oppilas selviytyy heikosti arkipäiväisissä vuoropuheluissa ja viestintätilanteissa.	Oppilas pystyy heikosti osallistumaan rutiininomaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista.	Oppilas osaa heikosti tuottaa puhejaksoja tai osallistua vuorovaikutukseen.
			Puhuminen	Oppilas osaa heikosti kertoa itsestään tai lähipiiristään yksinkertaisissa arkisissa palvelutilanteissa.	Oppilas osaa heikosti kuvata lähipiiriään.	Oppilas osaa heikosti esittää kuvauksia henkilökohtaisista asioistaan.
			Kirjoittaminen	Oppilas osaa heikosti kirjoittaa muutaman sanan viestejä.	Oppilas kirjoittaa heikosti muutamien sanojen viestejä, jotka eivät muodosta kokonaisuutta. Oppilaan ilmaisuvälineistö on rajallinen .	Oppilas kirjoittaa heikosti lyhyen tekstin, joka ei muodosta ymmärrettävää kokonaisuutta.
			Kulttuurinen tietoisuus	Oppilas osaa heikosti osoittaa positiivista	Oppilas osoittaa heikkoa suomen kielen tietoisuutta.	Oppilas osoittaa tuntevansa heikosti

				asennetta suomen kielen opiskelua kohtaan.		suomen kieltä ja suomalaista yhteiskuntaa.
			Kielen oppiminen	Oppilas tunnistaa heikosti kielenoppimisen perusstrategioita.	Oppilas osoittaa heikosti kielenopiskelustrategioiden tuntemusta.	Oppilas osaa heikosti ottaa vastuuta omasta kielenoppimisestaan.
0-2.9	Hylätty (Erittäin heikko)	FX	Kuullun ymmärtäminen	Oppilas osoittaa erittäin heikkoa tai ei juurikaan ymmärrystä lyhyissä keskusteluissa.	Oppilas ymmärtää erittäin heikosti tai ei juurikaan ymmärrä pääkohtia puheesta, joka käsittelee koulussa tai vapaa-aikana toistuvia teemoja.	Oppilas ymmärtää erittäin heikosti tai ei juurikaan ymmärrä keskeisiä ajatuksia suullisesta esityksestä, joka on kieleltään ja sisällöltään ylsinkertainen sekä pystyy erittäin heikosti tai ei juurikaan seuraamaan pääajatuksia arkipäiväisistä tilanteista.
			Luetun ymmärtäminen	Oppilas osaa lukea ja ymmärtää erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa lukea ja ymmärtää pääajatuksia muutaman kappaleen mittaisesta tekstistä .	Oppilas osoittaa erittäin heikkoa tai ei juurikaan osoita luetun ymmärtämisen osaamista muutaman kappaleen pituisista teksteistä.	Oppilas tunnistaa erittäin heikosti tai ei juurikaan tunnista kirjoittajan tavoitetta ja tekstin tarkoitusta.
			Suullinen vuorovaikutus	Oppilas selviytyy erittäin heikosti tai ei juurikaan selviydy arkipäiväisissä vuoropuheluissa.	Oppilas ottaa erittäin heikosti tai ei juurikaan ota osaa rutiininomaiseen keskusteluun.	Oppilas osaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa tuottaa puhejaksoja.

			Puhuminen	Oppilas osaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa kertoa itsestään yksinkertaisissa arkisissa palvelutilanteissa.	Oppilas osaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa kuvata lähipiiriään ja sen jokapäiväisiä asioita.	Oppilas osaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa kuvailla omia tunteitaan.
			Kirjoittaminen	Oppilas osaa kirjoittaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa kirjoittaa muutaman sanan mittaisia ja ymmärrettäviä viestejä.	Oppilas kirjoittaa erittäin heikosti tai ei juurikaan henkilökohtaisia ajatuksiaan.	Oppilas osaa erittäin heikosti tai ei juurikaan kirjoittaa osaa kirjoittaa muutaman sanan mittaisia lauseita.
			Kulttuurinen tietoisuus	Oppilas osaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa osoittaa positiivista asennetta suomen kielen opiskelua kohtaan.	Oppilas osoittaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osoita suomen kielen ja kulttuurin tietoisuutta.	Oppilas osoittaa erittäin heikosti tai ei juurikaan ja tuntemusta suomen kielestä ja suomalaisesta yhteiskunnasta.
			Kielen oppiminen	Oppilas tunnistaa erittäin heikosti tai ei juurikaan kielenoppimisen perustrategioita.	Oppilas osoittaa erittäin heikkoa tai ei juurikaan osoita Kielenopiskelustrategioiden tuntemusta.	Oppilas osaa erittäin heikosti tai ei juurikaan osaa ottaa vastuuta omasta kielenoppimisestaan.

Liite 3. EB-tutkinnon toisen kotimaisen kielen (ONL) kokeen rakenne

Tehtävä	Osa-alueet	Painotus %	Oppimisen tavoitteet Opiskelija...	Kysymys	Arviointi Arviointitaulukko	Painotus pistein
Osa 1 Luetun ymmärtäminen	Lukeminen	20%	ymmärtää lukemiaan tekstejä erilaisista aiheista, joita kirjoittajat käsittelevät omasta näkökulmastaan		Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	7
	Analyysi	30%	käyttää laajaa sanastovarastoa, joka sisältää myös abstrakteja käsitteitä		Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	9
	Tulkinta	23%			Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	6
	Soveltaminen	27%	käyttää vaativia kielioppirakenteita		Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	8
Osa 1 yhteensä		100%				30
Osa 2 Tekstin ymmärtäminen ja analyysi	Sisältö	40 %	kirjoittaa yleisistä aiheista täsmällisiä näkökulman tai vaikutelman ilmaisevia tekstejä, kuten esseitä, raportteja, kirjeitä ja blogeja		Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Argumentointi ja kriittinen ajattelu	40%			Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Kielitaito ja tarkkuus	20%	käyttää laajaa sanastovarastoa, joka sisältää myös abstrakteja käsitteitä käyttää myös vaativia kielellisiä rakenteita		Koekohtainen arviointitaulukko	6

Osa 2 yhteensä		100%				30
Osa 3 Kirjallinen tuottaminen (kirjallisuus)	Tekstin tulkinta	30%	tuntee suomenkielistä kulttuuria ja eri tekstilajeja		Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Argumentointi ja kriittinen ajattelu	40%	ymmärtää ja analysoi eri kirjallisuuden lajeja, kuten proosaa ja runoutta.			16
	Kielitaito ja tarkkuus	30%	tuntee kielen eri rekisterien käytön erilaisissa tilanteissa			12
Osa 3 yhteensä		100%				40
YHTEENSÄ						100

ERINOMAINEN	ERITTÄIN HYVÄ	HYVÄ	TYYYDYTTÄVÄ	VÄLTTÄVÄ	HEIKKO	ERITTÄIN HEIKKO
100-90	89-80	79-70	69-60	59-50	49-21	20-0

Liite 4. EB-tutkinnon Suomi toisena kotimaisena kielenä (ONL Suomi) kokeen rakenne

Tehtävä	Osa-alueet	Painotus %	Oppimisen tavoitteet Opiskelija...	Kysymys	Arviointi Arviointitaulukko	Painotus pistein
Osa 1 Luetun ymmärtäminen	Lukeminen	20%	ymmärtää lukemiaan tekstejä erilaisista aiheista, joita kirjoittajat käsittelevät omasta näkökulmastaan	Osa 1 Kysymys 1 a-c	Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	6
	Analyysi	30%	käyttää laajaa sanastovarastoa, joka sisältää myös abstrakteja käsitteitä	Osa 1 Kysymys 2 a-c	Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	10
	Tulkinta	23%		Osa 1 Kysymys 3	Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	10
	Soveltaminen	27%	käyttää vaativia kielioppirakenteita	Osa 1 Kysymys 4	Koekohtaisen arviointiohjeen vastaukset	4
Osa 1 yhteensä		100%				30
Osa 2 Tekstin ymmärtäminen ja analyysi	Sisältö	40 %	kirjoittaa yleisistä aiheista täsmällisiä näkökulman tai vaikutelman ilmaisevia tekstejä, kuten esseitä, raportteja, kirjeitä ja blogeja	Osa 2	Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Argumentointi ja kriittinen ajattelu	40%			Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Kielitaito ja tarkkuus ja laajuus ja tarkkuus	20%	käyttää laajaa sanastovarastoa, joka sisältää myös abstrakteja käsitteitä		Koekohtainen arviointitaulukko	6

			käyttää myös vaativia kielellisiä rakenteita			
Osa 2 yhteensä		100%				30
Osa 3 Kirjallinen tuottaminen (kirjallisuus)	Tekstin tulkinta	30%	tuntee suomenkielistä kulttuuria ja eri tekstilajeja	Osa 3	Koekohtainen arviointitaulukko	12
	Argumentointi ja kriittinen ajattelu	40%	ymmärtää ja analysoi eri kirjallisuuden lajeja, kuten proosaa ja runoutta.			16
	Kielitaito ja tarkkuus	30%	tuntee kielen eri rekisterien käytön erilaisissa tilanteissa			12
Osa 3 yhteensä		100%				40
YHTEENSÄ						100

ERINOMAINEN	ERITTÄIN HYVÄ	HYVÄ	TYYDYTTÄVÄ	VÄLTTÄVÄ	HEIKKO	HYVIN HEIKKO
100-90	89-80	79-70	69-60	59-50	49-21	20-0

**LIITE 5.
EB-TUTKINTO
SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ**

**SUOMI TOISENA
KOTIMAISENA KIELENÄ
MALLIKOE**

PÄIVÄMÄÄRÄ : PVM kesäkuuta 20XX

KOKEEN KESTO : 3 tuntia (180 minuuttia)

SALLITUT APUVÄLINEET : Mitään apuvälineitä ei sallita

ERITYISTÄ HUOMIOITAVAA : Vastaa kaikkiin kysymyksiin.

LIITE 5. EB-TUTKINTO SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ

Minna Canthista se alkoi - 175 vuotta sitten syntynyt kirjailija ja vaikuttaja oli kuin luonnonvoima

Minna Canthin syntymästä tuli vuonna 2019 kuluneeksi 175 vuotta. 19. maaliskuuta vietettävä Canthin päivä on myös tasa-arvon päivä. Minna Canth oli merkkihenkilöistä ensimmäinen nainen, jonka kunniaksi Suomessa liputetaan. Canth on muistettu nimikkoseuralla ja patsailla, ja hänen mukaansa on nimetty rakennuksia ja katuja.

Minna Canth syntyi vuonna 1844 Tampereella ja sai kasteessa nimen Ulrika Wilhelmiina Johnson. Kuopiossa Canth jatkoi jo Tampereella ruotsinkielisessä työläislasten Finlaysonin tehtaankoulussa alkanutta koulunkäyntiä. Canth halusi jatkaa koulunkäyntiä, ja hän oli päättänyt lähteä Jyväskylään, vaikka salaa, jos vanhemmat eivät antaisi lupaa. Sellainen kuitenkin annettiin. Vuonna 1863 hän pääsi ensimmäisten naisopiskelijoiden joukossa opiskelemaan kansakoulunopettajaksi juuri perustettuun Jyväskylän seminaariin. Opiskelu keskeytyi yhden lukuvuoden jälkeen. Tuolloin Minna meni naimisiin seminaarin luonnontieteen opettajan Johan Ferdinand Canthin kanssa. Perheeseen syntyi Jyväskylässä seitsemän lasta. Aviomies kuoli 1879 ja seuraavan vuoden alussa Minna muutti takaisin Kuopioon. Minna Canth kuoli toukokuun 12. päivänä, Snellmanin päivänä, vuonna 1897 vain 53-vuotiaana sydänkohtaukseen.

Minna Canth syntyi suomenkieliseen kotiin. Kotikieli oli suomi, mutta ajan tavan mukaan hänen koulukielensä oli ruotsi. Nuoruudenystäviensä kanssa hän kävi kirjeenvaihtoa ruotsiksi. Kirjallisiin teksteihinsä hän myöhemmin sijoitti myös joskus ruotsinkielisiä sanoja ja sanontoja.

Yhteiskunnallinen vaikuttaja

Minna Canthia voisi kuvata luonnonvoimaksi. Hänen elämänsä näyttää jälkeenpäinkin katsottuna mahdottomalta. Hän oli suuren perheen yksinhuoltaja sekä kirjailija, journalisti että kauppias – aikana, jolloin mitään näistä ammateista ei pidetty naiselle mahdollisena. Canth oli aikansa uranuurtaja, joka kaatoi yhteiskunnan raja-aitoja sekä sanoillaan että teoillaan. Minna Canth toimi samaan aikaan sekä talouden että kulttuurin kentillä. Hän keräsi ajatteluunsa vaikutteita Suomen rajojen ulkopuolelta ja oli merkittävä valtakunnallinen keskustelija, mutta vietti elämänsä Helsingin ulkopuolisessa Suomessa.

Canth rikkoi naiselle asetettuja rajoja monin tavoin. Taloudellinen menestys takasi hänelle naisena miehestä riippumattoman aseman, ja vuonna 1895 hänet valittiin ensimmäisenä naisena äänivaltaiseksi edustajaksi yleisessä kauppiaskokouksessa. Canth ei pelännyt puuttua yhteiskunnallisten vallankäyttäjien tekopyhyyteen ja syrjiviin asenteisiin.

Minnan salonki

LIITE 5. EB-TUTKINTO SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ

Kun Minna Canth muutti takaisin Kuopioon, hän ryhtyi monenlaisiin toimiin naisasiain saralla. Hän esimerkiksi osallistui aktiivisesti tytöille tarkoitetun lyseon varainkeruuseen. Kuopiossa Canthin ympärille kokoontui kirjallisuudesta
40 kiinnostuneita ihmisiä, ja Canthin Kanttilaksi kutsuttuun taloon syntyi Minnan salonki. Siellä vieraili monia myöhemmin tunnettuja kirjailijoita ja kulttuurivaikuttajia kuten Juhani Aho, Venny Soldan, Jean Sibelius ja Akseli Gallén-Kallela. Kaukaisimmat vieraat tulivat ulkomailta asti. Salongin ilmapiiri oli vapaamielinen, suorastaan siinä määrin, että monet paheksuivat sitä. Paheksuntaan epäilemättä vaikutti se, että
45 Minnan salongissa puhuttiin uusista kirjallisista ja aatteellisista virtauksista, kuten naisasialiikkeestä ja darwinismista. Uudet ajatukset antoivat kuitenkin inspiraatiota kirjailijoille, ja Canth itsekkin hyötyi vuorovaikutuksesta nuoremman polven edustajien kanssa. Vuonna 1886 ilmestynyt *Hanna* lienee ensimmäinen suomenkielinen teos, jossa mainitaan Charles Darwinin nimi.

50 Canthin kyky analysoida yhteiskunnallisia ilmiöitä on vertaansa vailla. Fiktiivisten teosten lisäksi Canth kirjoitti kantaa ottavia kirjoituksia lehtiin eikä empinyt esittää radikaalejakaan ajatuksia. Hänen kirjoituksensa syntyivät usein reaktiona johonkin aiempaan puheenvuoroon, ja niitä leimaa ennen muuta vahva vuorovaikutussuhde ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Minna Canth osasi esittää vastalauseensa
55 vankasti perustellen. Hänen kirjoituksilleen on leimallista eloisa retoriikka: huudahdukset, kysymykset, lukijan puhuttelu, valpas huumori ja terävä ironia, jopa paatos ja hyökkäävyyskin.

Canthin merkitys kirjailijana

60 Minna Canth kirjoitti näytelmiä, pienoisoromaaneja ja novelleja. Hän oli ensimmäinen merkittävä suomenkielinen näytelmäkirjailija ja prosaisti Aleksis Kiven jälkeen. Kirjailijana Minna Canth oli realisti ja hän halusikin kuvata todellisuutta siten kuin se ilmeni. Konservatiivit nousivat usein kiivailemaan hänen tekstiensä vuoksi, sillä heidän mielestään realistit kuvasivat sellaisia epäkohtia, joita ei ollut olemassakaan. Toisaalta myös kirjailijan sukupuoli vaikutti hänen teostensa vastaanottoon. Nainen
65 kun ei voinut kirjoittaa aviorikoksesta tai hän ei voinut tietää löyhästä moraalista tai elämän laitapuolesta, jollaisesta Canth kirjoittaa muun muassa *Kauppa-Lopossa* (1889). Papisto erityisesti kiivastui Canthin teosten aiheista.

Canthin teoksista huokuu myötätuntoa naisia ja vähäosaisia kohtaan. Vaikka heille usein käy huonosti, onneton loppu on omiaan herättämään lukijassa moraalisia
70 pohdintoja ja osoittamaan, ettei yhteiskunta toimi aina niin, että hyvydestä palkittaisiin ja pahuudesta rangaistaisiin. Canthin teokset eivät ole kuitenkaan samalla tavalla osoittelevia kuin useat romantiikan ajan teokset. Teoksissa kertoja ei kauhistele vaan kuvaa kliinisen objektiivisesti ympäristöä ja ihmisiä.

75 Minna Canth loi myös uudenlaisen naiskuvan. Canth pyrki kuvamaan naista ikään kuin sisältäpäin, ja lopputuloksena olikin usein syvälinen ja avarakatseinen nainen. Uusi nainen oli niin ikään riippumaton sekä vapaa muiden mielipiteistä. Esimerkkinä tällaisesta naisesta on muun muassa *Papin perheen* (1891) Maiju, naisasianainen, jonka tulevaisuudensuunnitelmat eivät sovi vanhoilliseen elämäntavomukseen.

LIITE 5.
EB-TUTKINTO
SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ

80 Näytelmänsä Sylvin (1893) hän kirjoitti ruotsiksi loukkaannuttuaan Suomalaisen
Teatterin johtokuntaan, kun se lopetti näytelmän *Kovan onnen lapset* esitykset liian
radikaaleina. Myöhemmin hän itse suomensi Sylvin. Kielikysymyksessä hän näyttää
kuitenkin olleen reaalipoliitikko ja sovinnollinen. Hän pani nuorimman tyttärensä
Lyylin ruotsalaiseen yhteiskouluun, kun siellä vihdoinkin tytöillä oli mahdollisuus
ylioppilastutkintoon. Suomenmieliset ystävät paheksuivat. Kun 1890-luvun alussa
85 valtiollinen tilanne Suomessa kylmeni suhteessa Venäjään, Canth näki, että
kieliriidat piti unohtaa ja yhtenäisenä kansana vastustaa ulkoista vaaraa.

(749 sanaa)

Lähde: <https://www.hs.fi/paakirjoitukset/art-2000006039798.html> (Viitattu 23.4.2020)

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/03/08/minna-canthista-se-alkoi-175-vuotta-sitten-syntynyt-kirjailija-ja-vaikuttaja> (Viitattu 23.4.2020)

<https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000006003955.html> (Viitattu 23.4.2020)

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/03/15/miten-ulrika-wilhelmina-johnsonista-tuli-minna-canth> (Viitattu 4.5.2020)

<http://minnacanth.kuopionkulttuurihistoriallinenmuseo.fi/> (Viitattu 24.5.2020)

https://fi.wikipedia.org/wiki/Minna_Canth (Viitattu 24.5.2020)

**LIITE 5.
EB-TUTKINTO
SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ**

OSA 1 (30 pistettä)

Lue Minna Canthista kertova teksti ja vastaa tekstin pohjalta kysymyksiin 1-4. (30 pistettä)

1. Vastaa kysymyksiin a-c valitsemalla sopivin vaihtoehto. (6 pistettä)

- a) Mikä seuraavista pitää tekstin mukaan paikkansa? (2 pistettä)
- A. Canth oli Jyväskylän seminaarin ainoa naisopiskelija.
 - B. Canthin vanhemmat vastustivat hänen opiskeluaan.
 - C. Minna Canthista tuli jo opiskeluaikoina tunnettu kirjoituksistaan.
 - D. Canth jätti avioitumisen myötä opinnot kesken.
- b) Mitä tekstissä kerrotaan Canthin lehtikirjoituksista? (2 pistettä)
- A. Niissä hän yritti välttää henkilökohtaisten näkemysten esille tuomista.
 - B. Ne olivat tyyliltään hyvin persoonattomia.
 - C. Niillä hän osallistui julkiseen keskusteluun.
 - D. Niistä uupui usein hänen teksteilleen ominainen terävyys.
- c) Miten Minna Canth suhtautui kielikysymykseen? (2 pistettä)
- A. Hän puolusti ruotsin kieltä.
 - B. Hän ei halunnut ottaa kantaa asiaan.
 - C. Hän toivoi sopua kieliryhmien välille.
 - D. Hän kirjoitti kaikki tekstinsä alkujaan suomeksi.

2. Kirjoita vastaukset alla oleviin kysymyksiin yhtenäisenä tekstinä. Yhden vastauksen sopiva pituus on korkeintaan 30 sanaa. (10 pistettä)

- a) Miten Minna Canth edisti naisten asemaa? (4 pistettä)
- b) Mistä syistä Minna Canthin kaunokirjalliset tekstit herättivät keskustelua? (2 pistettä)
- c) Mistä Minnan salonki oli tunnettu? (4 pistettä)

3. Kirjoita tekstissä alleviivatut sanat tai ilmaukset a-e omin sanoin. (10 pistettä)

- a) hän ryhtyi monenlaisiin toimiin naisasiain saralla.
- b) Canthin kyky analysoida yhteiskunnallisia ilmiöitä on vertaansa vailla.
- c) Minna Canth osasi esittää vastalauseensa vankasti perustellen.
- d) onneton loppu on omiaan herättämään lukijassa moraalisia pohdintoja.
- e) vietti elämänsä Helsingin ulkopuolisessa Suomessa.

**LIITE 5.
EB-TUTKINTO
SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ**

4. Tekstistä löytyy synonyymit seuraaville sanoille. Etsi ja kirjoita sanat perusmuodossa. (4 pistettä)

- a) pioneeri
- b) ennakkoluuloton, suvaitsevainen
- c) ankara, tyyli
- d) teeskentely

OSA 2 (30 pistettä)

Kirjoita alla olevasta aiheesta noin 250 sanaa.

Minna Canth oli aikansa tärkeimpiä kirjailijoita ja yhteiskunnallisia vaikuttajia. Pohdi Minna Canthin elämäntyön merkitystä suomalaiselle kaunokirjallisuudelle. Kirjoita noin 250 sanan mittainen teksti, jossa voit halutessasi käyttää apuna Minna Canthista kertovaa tekstiä.

OSA 3 (40 pistettä)

Kirjoita alla olevasta aiheesta noin 350 sanaa.

Mitä Suomeen ja suomalaisuuteen liittyviä stereotyyppioita käsitellään Miika Nousiaisen romaanissa *Juurihoito* ja Mikko-Pekka Heikkisen romaanissa *Terveisiä Kutturasta*.

SUOMI TOISENA KOTIMAISENA KIELENÄ, MALLIKOE

KOEKOHTAISET ARVIOINTIOHJEET JA MALLIVASTAUKSET, MALLIKOE

OSA 1 (30 pistettä)

1.

- a) D Canth jätti avioitumisen myötä opinnot kesken. (2 pistettä)
- b) C Niillä hän osallistui julkiseen keskusteluun. (2 pistettä)
- c) C Hän toivoi sopua kieliryhmien välille. (2 pistettä)

2.

- a) Minna Canth edisti naisten koulutusta. Hän toimi ammateissaan aktiivisesti, samoin kuin kulttuurin ja talouden alalla. Hän osallistui yhteiskunnalliseen keskusteluun tasa-arvosta. Hän kehitti myös kirjallisuudessa uudenlaista naiskuvaa. (4 pistettä)
- b) Minna Canth toi esille yhteiskunnan nurjia ja negatiivisia puolia, joita ei haluttu nähdä. Hän kirjoitti sellaisista aiheista, joita ei pidetty soveliaina sen aikaisille naiskirjailijoille. (2 pistettä)
- c) Se toimi inspiroivana ja vapaamielisenä seurana, jossa sekä suomalaiset että ulkomaalaiset kirjallisuuden ihmiset kokoontuivat keskustelemaan kirjallisuuden uusista suuntauksista. (4 pistettä)

3.

- a) naisia koskevalla (toimi)alalla (2 pistettä)
- b) ainutlaatuinen; ei löydy vastaavaa (2 pistettä)
- c) motivoida protestinsa vahvasti (2 pistettä)
- d) sopii; soveltuu (2 pistettä)
- e) muualla kuin Helsingissä (2 pistettä)

4.

- a) uranuurtaja (1 pistettä)
- b) avarakatseinen (1 pistettä)
- c) armoton (1 pistettä)
- d) tekopyhyys (1 pistettä)

Osa 2 (30 pistettä)

Osa 2	12	11	10	9-8	7-6	5-4	3-0
Sisältö ja jäsentely	Kirjoittaja käsittelee näkemyksiään erittäin perusteellisesti ja johdonmukaisesti. Teksti on erittäin laaja ja omaperäinen.	Kirjoittaja käsittelee näkemyksiään perusteellisesti ja johdonmukaisesti. Teksti on laaja ja omaperäinen.	Kirjoittajan näkemykset ovat perusteltuja ja melko johdonmukaisia. Teksti on kohtuullisen laaja ja monipuolinen.	Kirjoittaja osoittaa tyydyttävää, joskin tavanomaista, näkemystä. Teksti on pääpiirteittäin asianmukainen suppeudesta huolimatta.	Kirjoittaja osoittaa riittävää näkemystä. Teksti on suppea ja johtopäätökset ovat pintapuolisia.	Kirjoittajan näkemykset ovat puuttellisia. Teksti on epätarkka ja rakenteeltaan epäjohdonmukainen.	Kirjoittaja ei pysty juuri lainkaan vastaamaan tehtävänantoon tai on ymmärtänyt sen väärin.
	12	11	10	9-8	7-6	5-4	3-0
Argumentointi ja kriittinen ajattelu	Osoittaa erittäin monivivahteista taitoa argumentoida. Esittää uusia ja henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa monipuolista ja monivivahteista taitoa argumentoida. Esittää uusia ja henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa kohtalaisen monipuolista ja toimivaa taitoa argumentoida. Esittää henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	Osoittaa tyydyttävää taitoa argumentoida. Esittää pääosin mielipiteitään ja näkökulmiaan aiheesta	Osoittaa tyydyttävää taitoa argumentoida. Esittää pääosin mielipiteitään ja näkökulmiaan aiheesta	Osoittaa tyydyttävää taitoa argumentoida. Esittää pääosin mielipiteitään ja näkökulmiaan aiheesta	Osoittaa tyydyttävää taitoa argumentoida. Esittää pääosin mielipiteitään ja näkökulmiaan aiheesta
	6	5	4	3	2	1	0
Kielitaito ja tarkkuus	Kielellisesti erittäin monipuolinen ja vaihtelevat	Kielellisesti laaja, erittäin selkeä ja monipuolinen. Sanaston hallinta	Kielellisesti kohtalaisen selkeä, ja melko laaja. Kieli ja	Kielellisesti tavanomainen. Viesti välittyy tyydyttävästi,	Välittää viestin paikoin epäselvästi.	Välittää viestin heikosti. Kielellisesti erittäin suppea ja ja paljon virheitä.	Ei pysty välittämään viestiä.

	lauserakenteet. Sanaston hallinta on laajaa, luovaa ja kontekstin mukaista.	on laajaa ja kontekstin mukaista.	sanasto ovat pääpiirteittäin kontekstin mukaisia. Yksittäisiä virheitä esiintyy.	vaikka teksti on paikoin kömpelöä.	Kielellisesti suppea, paljon virheitä ja tekstiä on paikoin vaikea lukea.	Teksti on erittäin vaikealukuinen.	Kielellisesti alkeellinen.
--	---	-----------------------------------	--	------------------------------------	---	------------------------------------	----------------------------

Vaikka tehtävänanto ei suoraan ohjaa aiheen omakohtaiseen tarkasteluun, on luontevaa ja odotuksenmukaista, että tarkasteluun liitetään myös kokelaan omia kokemuksia ja omiin elämänpiiriin liittyviä näkökulmia. Tekstin avulla tarkastelua on mahdollisuus laajentaa kielen, kulttuurin ja/tai yhteiskunnan tarkasteluun.

Osa 3 (40 pistettä)

OSA 3	12-10	9	8	7	6	5-4	3-0
Tekstin tulkinta	Erittäin monipuolinen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä ja aiheesta. Käsittelee johdonmukaisesti ideoita.	Monipuolinen ja johdonmukainen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä, aiheesta ja ideoista.	Kohtalaisen monipuolinen ja pääosin johdonmukainen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä, aiheesta ja ideoista.	Tyydyttävä ja pääosin johdonmukainen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä, aiheesta ja ideoista.	Riittävä mutta melko yksipuolinen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä, aiheesta ja ideoista.	Puutteellinen ja epäjohdonmukainen tulkinta ja käsittely tekstin sisällöstä ja ideoista.	Ei pysty tulkitsemaan ja käsittelemään tekstin aihetta tai ideoita.
	16-14	13-12	11-10	9-8	8	7-5	4-0
Argumentointi ja kriittinen ajattelu	Osoittaa erittäin monivivahteista taitoa argumentoida, esittää uusia ja	Osoittaa monipuolista ja monivivahteista taitoa argumentoida,	Osoittaa kohtalaisen monipuolista ja toimivaa taitoa argumentoida,	Osoittaa tyydyttävää taitoa argumentoida, esittää	Osaa tuoda esiin joitakin argumentteja ja esittää	Pystyy ainoastaan puutteellisesti tuomaan esiin joitakin argumentteja tai	Ei pysty tuomaan esiin argumentteja

	henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	esittää uusia ja henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	esittää henkilökohtaisia näkökulmia aiheesta	pääosin mielipiteitään ja näkökulmiin aiheesta	mielipiteitä aiheesta	ilmaista mielipiteitä aiheesta	tai ilmaista mielipiteitä
	12-10	9	8	7	6	5-4	3-0
Kielitaito ja tarkkuus	Erittäin selkeä ja sujuva teksti, kielellisesti monipuolinen, idiomaattinen ja tarkka	Selkeä ja sujuva teksti, kielellisesti monivivahteinen ja tarkka	Kohtalaisen selkeä ja kielellisesti melko monivivahteinen teksti, yksittäisiä virheitä esiintyy	Tyydyttävä ja kielellisesti melko yksipuolinen teksti, virheitä esiintyy	Välittää viestin paikoin epäselvästi ja yksipuolisesti, paljon virheitä	Välittää viestin heikosti, kielellisesti erittäin suppea ja paljon virheitä	Ei pysty välittämään viestiä, kielellisesti alkeellinen

Lukioluokkien (S6-7) aikana käsitellyt teokset antavat laajat mahdollisuudet pohtia Suomeen ja suomalaisuuteen liittyviä näkökulmia. Kaunokirjallisissa teoksissa Suomesta ja suomalaisuudesta esitellään erilaisia puolia. Ansiokas vastaus ei sisällä ainoastaan yksittäisten piirteiden luetteloja tai mekaanista käsittelyä vaan pohtii näkökulmia monipuolisesti.

Liite 6. KIELITAIDON TASOJEN KUVAUSASTEIKKO

Kuvausasteikko on Suomessa laadittu sovellus asteikoista, jotka sisältyvät Euroopan neuvoston toimesta kehitettyyn Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteiseen eurooppalaiseen viitekehykseen (liite löytyy myös Opetushallituksen kotisivuilta).

Taitotaso A1		Suppea viestintä kaikkein tutuimmissa tilanteissa			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
A1.1	Kielitaidon alkeiden hallinta	<p>* Ymmärtää erittäin rajallisen määrän tavallisimpia sanoja ja fraaseja (tervehdyksiä, nimiä, lukuja, kehoituksia) arkisissa yhteyksissä.</p> <p>* Ei edes ponnistellen ymmärrä kuin kaikkein alkeellisinta kieliaineesta.</p> <p>* Tarvitsee erittäin paljon apua: toistoa, osoittamista, käännoästä.</p>	<p>* Osaa vastata häntä koskeviin yksinkertaisiin kysymyksiin lyhyin lausein. Vuorovaikutus on puhekumppanin varassa, ja puhuja turvautuu ehkä äidinkieleen tai eleisiin.</p> <p>* Puheessa voi olla paljon pitkiä taukoja, toistoja ja katkoksia.</p> <p>* Ääntäminen voi aiheuttaa suuria ymmärtämisongelmia.</p> <p>* Osaa hyvin suppean perussanaston ja joitakin opeteltuja vakioilmaisuja.</p> <p>* Puhuja ei kykene vapaaseen tuotokseen, mutta hänen hallitsemansa harvat kaavamaiset ilmaukset voivat olla melko virheettömiä.</p>	<p>* Tuntee kirjainjärjestelmän, mutta ymmärtää tekstistä vain hyvin vähän.</p> <p>* Tunnistaa vähäisen määrän tuttuja sanoja ja lyhyitä fraaseja ja osaa yhdistää niitä kuviin.</p> <p>* Kyky ymmärtää entuudestaan tuntematon sana edes hyvin ennakoitavassa yhteydessä on erittäin rajallinen.</p>	<p>* Osaa viestiä välittömiä tarpeita hyvin lyhyin ilmaisin.</p> <p>* Osaa kirjoittaa kielen kirjaimet ja numerot kirjaimin, merkitä muistiin henkilökohtaiset perustietonsa ja kirjoittaa joitakin tuttuja sanoja ja fraaseja.</p> <p>* Osaa joukon erillisiä sanoja ja sanontoja.</p> <p>* Ei kykene vapaaseen tuotokseen, mutta kirjoittaa oikein muutamia sanoja ja ilmauksia.</p>

<p>A1. 2</p>	<p>Kehittyvä alkeiskiel i-taito</p>	<p>*Ymmärtää rajallisen määrän sanoja, lyhyitä lauseita, kysymyksiä ja kehotuksia, jotka liittyvät henkilökohtaisiin asioihin tai välittömään tilanteeseen.</p> <p>* Joutuu ponnistelemaan ymmärtääkseen yksinkertaisiakin lausumia ilman selviä tilannevihjeitä.</p> <p>*Tarvitsee paljon apua: puheen hidastamista, toistoa, näyttämistä ja käännöstä.</p>	<p>*Osaa viestiä suppeasti joitakin välittömiä tarpeita ja kysyä ja vastata henkilökohtaisia perustietoja käsittelevissä vuoropuheluissa. Tarvitsee usein puhekumppanin apua.</p> <p>*Puheessa on taukoja ja muita katkoksia.</p> <p>*Ääntäminen voi aiheuttaa usein ymmärtämisongelmia.</p> <p>* Osaa hyvin suppean perussanaston, joitakin tilannesidonnaisia ilmaisuja ja peruskieliopin aineksia.</p> <p>* Alkeellisessakin vapaassa puheessa esiintyy hyvin paljon kaikenlaisia virheitä.</p>	<p>*Ymmärtää nimiä, kylttejä ja muita hyvin lyhyitä ja yksinkertaisia tekstejä, jotka liittyvät välittömiin tarpeisiin.</p> <p>* Tunnistaa yksinkertaisesta tekstistä yksittäisen tiedon, jos voi lukea tarvittaessa uudelleen</p> <p>* Kyky ymmärtää entuudestaan tuntematon sana edes hyvin ennustettavassa yhteydessä on rajallinen.</p>	<p>*Osaa viestiä välittömiä tarpeita lyhyin lausein.</p> <p>*Osaa kirjoittaa muutamia lauseita ja fraaseja itsestään ja lähipiiristään (esim. vastauksia kysymyksiin tai muistilappuja).</p> <p>* Osaa joitakin perussanoja ja sanontoja ja pystyy kirjoittamaan hyvin yksinkertaisia päälauseita.</p> <p>* Ulkoa opetellut fraasit voivat olla oikein kirjoitettuja, mutta alkeellisimmassakin vapaassa tuotoksessa esiintyy hyvin paljon kaikenlaisia virheitä.</p>
------------------	-------------------------------------	--	--	---	---

Taitotaso A1		Suppea viestintä kaikkein tutuimmissa tilanteissa			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
A1.3	Toimiva alkeiskielitaito	<p>* Ymmärtää yksinkertaisia lausumia (henkilökohtaisia kysymyksiä ja jokapäiväisiä ohjeita, pyyntöjä ja kieltoja) rutiinimaisissa keskusteluissa tilanneyhteyden tukemana.</p> <p>* Pystyy seuraamaan yksinkertaisia, välittömiin tilanteisiin tai omaan kokemukseensa liittyviä keskusteluja.</p> <p>* Yksinkertaisenkin viestin ymmärtäminen edellyttää normaalia hitaampaa ja kuulijalle kohdennettua yleiskielistä puhetta.</p>	<p>* Osaa kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään. Selviytyy kaikkein yksinkertaisimmista vuoropuheluista ja palvelutilanteista. Tarvitsee joskus puheumppanin apua.</p> <p>* Kaikkein tutuimmat jaksot sujuvat, muualla tauot ja katkokset ovat hyvin ilmeisiä.</p> <p>* Ääntäminen voi joskus tuottaa ymmärtämisongelmia.</p> <p>* Osaa rajallisen joukon lyhyitä, ulkoa opeteltuja ilmauksia, keskeisintä sanastoa ja perustason lauserakenteita.</p> <p>* Alkeellisessakin puheessa esiintyy paljon peruskielioppivirheitä.</p>	<p>* Pystyy lukemaan tuttuja ja joitakin tuntemattomia sanoja. Ymmärtää hyvin lyhyitä viestejä, joissa käsitellään arkielämää ja rutiinitapahtumia tai annetaan yksinkertaisia ohjeita.</p> <p>* Pystyy löytämään tarvitsemansa yksittäisen tiedon lyhyestä tekstistä (postikortit, säätiedotukset).</p> <p>* Lyhyenkin tekstipätkän lukeminen ja ymmärtäminen on hyvin hidasta.</p>	<p>* Selviytyy kirjoittamalla kaikkein tutuimmissa, helposti ennakoitavissa arkisiin tarpeisiin ja kokemuksiin liittyvissä tilanteissa.</p> <p>* Osaa kirjoittaa yksinkertaisia viestejä (yksinkertaisen postikortin, henkilötiedot, yksinkertainen sanelu).</p> <p>* Osaa kaikkein tavallisimpia sanoja ja ilmauksia, jotka liittyvät omaan elämään tai konkreetteihin tarpeisiin. Osaa kirjoittaa muutamia yksilauseisia virkeitä.</p> <p>* Alkeellisessakin vapaassa tuotoksessa esiintyy monenlaisia virheitä.</p>

Taitotaso A2		Välittömän sosiaalisen kanssakäymisen perustarpeet ja lyhyt kerronta			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
A2.1	Peruskieli -taidon alkuvaihe	<p>* Pystyy ymmärtämään yksinkertaista puhetta tai seuraamaan keskustelua aiheista, jotka ovat hänelle välittömän tärkeitä.</p> <p>* Pystyy ymmärtämään lyhyiden, yksinkertaisten, itseään kiinnostavien keskustelujen ja viestien (ohjeet, kuulutukset) ydinsisällön sekä havaitsemaan aihepiirin vaihdokset tv-uutisissa.</p> <p>* Yksinkertaisenkin viestin ymmärtäminen edellyttää normaalilla nopeudella ja selkeästi puhuttua yleiskielistä puhetta, joka usein täytyy lisäksi toistaa.</p>	<p>* Osaa kuvata lähipiiriään muutamien lyhyin lausein. Selviytyy yksinkertaisista sosiaalisista kohtaamisista ja tavallisimmista palvelutilanteista. Osaa aloittaa ja lopettaa lyhyen vuoropuhelun, mutta kykenee harvoin ylläpitämään pitempää keskustelua.</p> <p>*Tuottaa sujuvasti joitakin tuttuja jaksoja, mutta puheessa on paljon hyvin ilmeisiä taukoja ja vääriä aloituksia.</p> <p>* Ääntäminen on ymmärrettävää, vaikka vieras korostus on hyvin ilmeistä ja ääntämisvirheistä voi koitua satunnaisia ymmärtämisongelmia.</p> <p>*Osaa helposti ennakoitavan perussanaston ja monia keskeisimpiä rakenteita (kuten menneen ajan muotoja ja konjunktioita).</p> <p>* Hallitsee kaikkein yksinkertaisimman kieliopin alkeellisessa vapaassa puheessa, mutta virheitä esiintyy yhä paljon perusrakenteissakin.</p>	<p>*Ymmärtää yksinkertaisia ja kaikkein tavanomaisinta sanastoa sisältäviä tekstejä (yksityiskirjeitä, pikku-uutisia, arkisimpia käyttöohjeita).</p> <p>* Ymmärtää tekstin pääajatukset ja joitakin yksityiskohtia parin kappaleen pituisesta tekstistä. Osaa paikantaa ja verrata yksittäisiä tietoja ja pystyy hyvin yksinkertaiseen päättelyyn kontekstin avulla.</p> <p>* Lyhyenkin tekstipätkän lukeminen ja ymmärtäminen on hidasta.</p>	<p>* Selviytyy kirjoittamalla kaikkein rutiininomaisimmista arkitilanteista.</p> <p>* Osaa kirjoittaa lyhyitä, yksinkertaisia viestejä (henkilökohtaiset kirjeet, lappuset), jotka liittyvät arkisiin tarpeisiin sekä yksinkertaisia, luettelomaisia kuvauksia hyvin tutuista aiheista (todellisista tai kuvitteellisista henkilöistä, tapahtumista, omista ja perheen suunnitelmista).</p> <p>*Osaa käyttää perustarpeisiin liittyvää konkreettista sanastoa ja perusaikamuotoja sekä yksinkertaisin sidossanoin (ja, mutta) liitettyjä rinnasteisia lauseita.</p> <p>*Kirjoittaa kaikkein yksinkertaisimmat sanat ja rakenteet melko oikein, mutta tekee toistuvasti virheitä perusasioissa (aikamuodot, taiputus) ja tuottaa paljon kömpelöitä ilmaisuja vapaassa tuotoksessa.</p>

Taitotaso A2		Välittömän sosiaalisen kanssakäymisen perustarpeet ja lyhyt kerronta			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
A2.2	Kehittyvä peruskieli-taito	<p>* Ymmärtää tarpeeksi kyetäkseen tyydyttämään konkreetit tarpeensa. Pystyy seuraamaan hyvin summittaisesti selväpiirteisen asiapuheen pääkohtia.</p> <p>*Pystyy yleensä tunnistamaan ympärillään käytävän keskustelun aiheen. Ymmärtää tavallista sanastoa ja hyvin rajallisen joukon idiomeja tuttuja aiheita tai yleistietoa käsittelevässä tilannesidonnaisessa puheessa.</p> <p>* Yksinkertaisenkin viestin ymmärtäminen edellyttää yleispuhekieltä, joka äännetään hitaasti ja selvästi. Toistoa tarvitaan melko usein.</p>	<p>* Osaa esittää pienen, luettelomaisen kuvauksen lähipiiristään ja sen jokapäiväisistä puolista. Pystyy osallistumaan rutiininomaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista. Voi tarvita apua keskustelussa ja vältellä joitakin aihepiirejä.</p> <p>*Puhe on välillä sujuvaa, mutta erilaiset katkokset ovat hyvin ilmeisiä.</p> <p>*Ääntäminen on ymmärrettävää, vaikka vieras korostus on ilmeistä ja ääntämisvirheitä esiintyy.</p> <p>*Osaa kohtalaisen hyvin tavallisen, jokapäiväisen sanaston ja jonkin verran idiomaattisia ilmaisuja. Osaa useita yksinkertaisia ja myös joitakin vaativampia rakenteita.</p> <p>* Laajemmassa vapaassa puheessa esiintyy paljon virheitä perusasioissa (esim. verbien</p>	<p>*Ymmärtää pääasiat ja joitakin yksityiskohtia muutaman kappaleen pituisista viesteistä jonkin verran vaativissa arkisissa yhteyksissä (mainokset, kirjeet, ruokalistat, aikataulut) sekä faktatekstejä (käyttöohjeet, pikku-uutiset).</p> <p>* Pystyy hankkimaan helposti ennakoitavaa uutta tietoa tutuista aiheista selkeästi jäsennellystä muutaman kappaleen pituisesta tekstistä. Osaa päätellä tuntemattomien sanojen merkityksiä niiden kieliasusta ja kontekstista.</p> <p>* Tarvitsee usein uudelleen lukemista ja apuvälineitä tekstikappaleen ymmärtämiseksi.</p>	<p>* Selviytyy kirjoittamalla tavanomaisissa arkitilanteissa.</p> <p>*Osaa kirjoittaa hyvin lyhyen, yksinkertaisen kuvauksen tapahtumista, menneistä toimista ja henkilökohtaisista kokemuksista tai elinympäristönsä arkipäiväisistä puolista (lyhyet kirjeet, muistilaput, hakemukset, puhelinviestit).</p> <p>*Osaa arkisen perussanaston, rakenteet ja tavallisimmat sidoskeinot.</p> <p>* Kirjoittaa yksinkertaiset sanat ja rakenteet oikein, mutta tekee virheitä harvinaisemmissa rakenteissa ja muodoissa ja tuottaa kömpelöitä ilmaisuja.</p>

			aikamuodoissa) ja ne voivat joskus haitata ymmärrettävyyttä.		
Taitotaso B1		Selviytyminen arkielämässä			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
B1.1	Toimiva peruskieli -taito	<p>*Ymmärtää pääajatukset ja keskeisiä yksityiskohtia puheesta, joka käsittelee koulussa, työssä tai vapaa-aikana säännöllisesti toistuvia teemoja mukaan lukien lyhyt kerronta. Tavoittaa radiouutisten, elokuvien, tv-ohjelmien ja selkeiden puhelinviestien pääkohdat.</p> <p>* Pystyy seuraamaan yhteiseen kokemukseen tai yleistietoon perustuvaa puhetta. Ymmärtää tavallista sanastoa ja rajallisen joukon idiomeja.</p> <p>* Pitemmän viestin ymmärtäminen edellyttää normaalia hitaampaa ja selkeämpää yleiskielistä puhetta. Toistoa tarvitaan silloin tällöin.</p>	<p>*Osaa kertoa tutuista asioista myös joitakin yksityiskohtia. Selviytyy kielialueella tavallisimmista arkitilanteista ja epävirallisista keskusteluista. Osaa viestiä itselleen tärkeistä asioista myös hieman vaativammissa tilanteissa. Pitkäkestoinen esitys tai käsitteelliset aiheet tuottavat ilmeisiä vaikeuksia.</p> <p>*Pitää yllä ymmärrettävää puhetta, vaikka pitemmissä puhejaksoissa esiintyy taukoja ja epäröintiä.</p> <p>*Ääntäminen on selvästi ymmärrettävää, vaikka vieras korostus on joskus ilmeistä ja ääntämisvirheitä esiintyy jonkin verran.</p> <p>*Osaa käyttää melko laajaa jokapäiväistä sanastoa ja joitakin yleisiä fraaseja ja idiomeja. Käyttää useita erilaisia rakenteita.</p> <p>* Laajemmassa vapaassa puheessa kielioppivirheet ovat tavallisia (esim. artikkeleita ja päätteitä</p>	<p>*Pystyy lukemaan monenlaisia, muutaman sivun pituisia tekstejä (taulukot, kalenterit, kurssiohjelmat, keittokirjat) tutuista aiheista ja seuraamaan tekstin pääajatuksia, avainsanoja ja tärkeitä yksityiskohtia myös valmistautumatta.</p> <p>* Pystyy seuraamaan tuttua aihetta käsittelevän parisivuisen tekstin pääajatuksia, avainsanoja ja tärkeitä yksityiskohtia.</p> <p>* Arkikokemuksesta poikkeavien aiheiden ja tekstin yksityiskohtien ymmärtäminen voi olla puutteellista.</p>	<p>* Pystyy kirjoittamaan ymmärrettävän, jonkin verran yksityiskohtaistakin arkitietoa välittävän tekstin tutuista, itseään kiinnostavista todellisista tai kuvitelluista aiheista.</p> <p>*Osaa kirjoittaa selväpiirteisen sidosteisen tekstin liittämällä erilliset ilmaukset peräkkäin jaksoiksi (kirjeet, kuvaukset, tarinat, puhelinviestit). Pystyy välittämään tehokkaasti tuttua tietoa tavallisimmissa kirjallisen viestinnän muodoissa.</p> <p>*Osaa useimpien tutuissa tilanteissa tarvittavien tekstien laadintaan riittävän sanaston ja rakenteet, vaikka teksteissä esiintyy interferenssiä ja ilmeisiä kiertoilmaisuja.</p> <p>* Rutiinomainen kieliaines ja perusrakenteet ovat jo suhteellisen virheettömiä, mutta jotkut</p>

			puuttuu), mutta ne haittaavat harvoin ymmärrettävyyttä.		vaativimmat rakenteet ja sanaliitot tuottavat ongelmia.
Taitotaso B1		Selviytyminen arkielämässä			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
B1.2	Sujuva peruskieli -taito	<p>* Ymmärtää selväpiirteistä asiatieta, joka liittyy tuttuihin ja melko yleisiin aiheisiin jonkin verran vaativissa yhteyksissä (epäsuora tiedustelu, työkeskustelut, ennakoitavissa olevat puhelinviestit).</p> <p>* Ymmärtää pääkohdat ja tärkeimmät yksityiskohdat ympärillään käytävästä laajemmasta muodollisesta ja epämuodollisesta keskustelusta.</p> <p>* Ymmärtäminen edellyttää yleiskieltä tai melko tuttua aksenttia sekä satunnaisia toistoja ja uudelleenmuotoiluja. Nopea syntyperäisten välinen keskustelu ja vieraiden aiheiden tuntemattomat yksityiskohdat tuottavat vaikeuksia.</p>	<p>*Osaa kertoa tavallisista, konkreeteista aiheista kuvaillen, eritellen ja vertaillen ja selostaa myös muita aiheita, kuten elokuvia, kirjoja tai musiikkia. Osaa viestiä varmasti useimmissa tavallisissa tilanteissa. Kielellinen ilmaisu ei ehkä ole kovin tarkkaa.</p> <p>*Osaa ilmaista itseään suhteellisen vaivattomasti. Vaikka taukoja ja katkoksia esiintyy, puhe jatkuu ja viesti välittyy.</p> <p>*Ääntäminen on hyvin ymmärrettävää, vaikka intonaatio ja painotus eivät ole aivan kohdekielen mukaisia.</p> <p>*Osaa käyttää kohtalaisen laajaa sanastoa ja tavallisia idiomeja. Käyttää myös monenlaisia rakenteita ja mutkikkaitakin lauseita.</p> <p>* Kielioppivirheitä esiintyy jonkin verran, mutta ne haittaavat harvoin laajempaakaan viestintää.</p>	<p>* Pystyy lukemaan muutaman kappaleen pituisia tekstejä monenlaisista aiheista (lehtiartikkelit, esitteet, käyttöohjeet, yksinkertainen kaunokirjallisuus) ja selviää myös jonkin verran päättelyä vaativista teksteistä käytännönläheisissä ja itselleen tärkeissä tilanteissa.</p> <p>* Pystyy etsimään ja yhdistelemään tietoja useammasta muutaman sivun pituisesta tekstistä suorittaakseen jonkin tehtävän.</p> <p>* Pitkien tekstien jotkin yksityiskohdat ja sävyt saattavat jäädä epäselviksi.</p>	<p>*Osaa kirjoittaa henkilökohtaisia ja julkisempiakin viestejä, kertoa niissä uutisia ja ilmaista ajatuksiaan tutuista abstrakteista ja kulttuuriaiheista, kuten musiikista tai elokuvista.</p> <p>* Osaa kirjoittaa muutaman kappaleen pituisen jäsenyneen tekstin (muistiinpanoja, lyhyitä yhteenvetoja ja selostuksia selväpiirteisen keskustelun tai esityksen pohjalta).</p> <p>Osaa esittää jonkin verran tukitietoa pääajatuksille ja ottaa lukijan huomioon.</p> <p>* Hallitsee melko monenlaiseen kirjoittamiseen tarvittavaa sanastoa ja lauserakenteita. Osaa ilmaista rinnasteisuutta ja alisteisuutta.</p> <p>*Pystyy kirjoittamaan ymmärrettävää ja kohtuullisen virheetöntä kieltä, vaikka virheitä esiintyy vaativissa rakenteissa,</p>

					tekstin jäsentelyssä ja tyyliässä ja vaikka äidinkielen tai jonkin muun kielen vaikutus on ilmeinen.
--	--	--	--	--	--

Taitotaso B2		Selviytyminen säännöllisessä kanssakäymisessä syntyperäisten kanssa			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
B2.1	Itsenäisen kielitaidon perustaso	<p>* Ymmärtää asiallisesti ja kielellisesti kompleksisen puheen pääajatuksot, kun se käsittelee konkreetteja tai abstrakteja aiheita. Pystyy seuraamaan yleisesti kiinnostavaa yksityiskohtaista kerrontaa (uutiset, haastattelut, elokuvat, luennot).</p> <p>* Ymmärtää puheen pääkohdat, puhujan tarkoituksen, asenteita, muodollisuusastetta ja tyyliä. Pystyy seuraamaan laajaa puhetta ja monimutkaista argumentointia, jos puheen kulku on selvästi merkitty erilaisin jäsentimin (sidesanat, rytmitys). Pystyy tiivistämään tai ilmaisemaan kuulemastaan avainkohdat ja tärkeät yksityiskohdat.</p> <p>* Ymmärtää suuren osan ympärillään käytävästä keskustelusta, mutta voi kokea vaikeaksi ymmärtää useamman syntyperäisen välistä keskustelua, jos nämä</p>	<p>*Osaa esittää selkeitä, täsmällisiä kuvauksia monista kokemuspuiiriinsä liittyvistä asioista, kertoa tuntemuksista sekä tuoda esiin tapahtumien ja kokemusten henkilökohtaisen merkityksen. Pystyy osallistumaan aktiivisesti useimpiin käytännöllisiin ja sosiaalisiin tilanteisiin sekä melko muodollisiin keskusteluihin. Pystyy säännölliseen vuorovaikutukseen syntyperäisten kanssa vaikuttamatta tahattomasti huvittavalta tai ärsyttävältä. Kielellinen ilmaisu ei aina ole täysin tyylikästä.</p> <p>*Pystyy tuottamaan puhejaksoja melko tasaiseen tahtiin, ja puheessa on vain harvoin pitempiä taukoja.</p> <p>*Ääntäminen ja intonaatio ovat selkeitä ja luonteivia.</p> <p>*Osaa käyttää monipuolisesti kielen rakenteita ja laajahkoa sanastoa mukaan lukien idiomaattinen ja käsitteellinen sanasto. Osoittaa kasvavaa taitoa reagoida sopivasti tilanteen asettamiin muotovaatimuksiin.</p> <p>* Kieliopin hallinta on melko hyvää, eivätkä satunnaiset virheet yleensä haittaa ymmärrettävyyttä.</p>	<p>*Pystyy lukemaan itsenäisesti muutaman sivun pituisia tekstejä (lehtiartikkeleita, novelleja, viihde- ja tietokirjallisuutta, raportteja ja yksityiskohtaisia ohjeita) oman alan tai yleisistä aiheista. Tekstit voivat käsitellä abstrakteja, käsitteellisiä tai ammatillisia aiheita, ja niissä on tosiasioita, asenteita ja mielipiteitä.</p> <p>*Pystyy tunnistamaan kirjoittajan ja tekstin tarkoituksen, paikantamaan useita eri yksityiskohtia pitkistä tekstistä. Pystyy nopeasti tunnistamaan tekstin sisällön ja uusien tietojen käyttöarvon päättääkseen, kannattaako tekstiin tutustua tarkemmin.</p> <p>* Vaikeuksia tuottavat vain pitkien tekstien idiomit ja kulttuuriviittaukset.</p>	<p>* Osaa kirjoittaa selkeitä ja yksityiskohtaisia tekstejä monista itseään kiinnostavista aihepiireistä, tutuista abstrakteista aiheista, rutiiniluonteisia asiaviestejä sekä muodollisempia sosiaalisia viestejä (arvostelut, liikekirjeet, ohjeet, hakemukset, yhteenvedot).</p> <p>*Osaa kirjoittaessaan ilmaista tietoja ja näkemyksiä tehokkaasti ja kommentoida muiden näkemyksiä. Osaa yhdistellä tai tiivistää eri lähteistä poimittuja tietoja omaan tekstiin.</p> <p>* Osaa laajan sanaston ja vaativia lauserakenteita sekä kielelliset keinot selkeän, sidosteisen tekstin laatimiseksi. Sävy ja tyylin joustavuus on rajallinen, ja pitkässä esityksessä voi ilmetä hyppäyksiä asiasta toiseen.</p> <p>* Hallitsee melko hyvin oikeinkirjoituksen, kieliopin ja välimerkkien käytön, eivätkä virheet johda väärinkäsityksiin. Tuotoksessa saattaa näkyä äidinkielen vaikutus.</p>

		eivät mitenkään helpota sanottavaansa.			Vaativat rakenteet sekä ilmaisun ja tyylin joustavuus tuottavat ongelmia.
Taitotaso B2		Selviytyminen säännöllisessä kanssakäymisessä syntyperäisten kanssa			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
B2.2	Toimiva itsenäinen kielitaito	<p>* Ymmärtää elävää tai tallennettua, selkeästi jäsentynyttä yleiskielistä puhetta kaikissa sosiaalisen elämän, koulutuksen ja työelämän tilanteissa (myös muodollinen keskustelu ja syntyperäisten välinen vilkas keskustelu).</p> <p>* Pystyy yhdistämään vaativia tehtäviä varten kompleksista ja yksityiskohtaista tietoa kuulemistaan laajoista keskusteluista tai esityksistä. Osaa päätellä ääneen lausumattomia asenteita ja sosiokulttuurisia viitteitä sekä arvioida kriittisesti kuulemaansa.</p> <p>* Ymmärtää vieraita puhujia ja kielimuotoja. Huomattava taustamelu, kielellinen huumori ja harvinaisemmat idiomit ja kulttuuriviittaukset saattavat yhä tuottaa vaikeuksia.</p>	<p>*Osaa pitää valmistellun esityksen monenlaisista yleisistäkin aiheista. Pystyy tehokkaaseen sosiaaliseen vuorovaikutukseen syntyperäisten kanssa. Osaa keskustella ja neuvotella monista asioista, esittää ja kommentoida vaativia ajatuskulkuja ja kytkeä sanottavansa toisten puheenvuoroihin. Osaa ilmaista itseään varmasti, selkeästi ja kohteliaasti tilanteen vaatimalla tavalla. Esitys voi olla kaavamaisa, ja puhuja turvautuu toisinaan kiertoilmauksiin.</p> <p>*Osaa viestiä spontaanisti, usein hyvinkin sujuvasti ja vaivattomasti satunnaisista epäroinneistä huolimatta.</p> <p>*Ääntäminen ja intonaatio ovat hyvin selkeitä ja luontevia.</p> <p>* Hallitsee laajasti kielelliset keinot ilmaista konkreetteja ja käsitteellisiä, tuttuja ja tuntemattomia aiheita varmasti, selkeästi ja tilanteen vaatimaa muodollisuusastetta noudattaen. Kielelliset syyt rajoittavat ilmaisua erittäin harvoin.</p>	<p>*Pystyy lukemaan itsenäisesti usean sivun pituisia, eri tarkoituksiin laadittuja kompleksisia tekstejä (päivälehtiä, novelleja, kaunokirjallisuutta). Jotkin näistä voivat olla vain osittain tuttuja tai tuntemattomia, mutta henkilön itsensä kannalta merkityksellisiä.</p> <p>* Pystyy tunnistamaan kirjoittajan asennoitumisen ja tekstin tarkoituksen. Pystyy paikantamaan ja yhdistämään useita käsitteellisiä tietoja monimutkaisista teksteistä. Ymmärtää riittävästi tiivistääkseen pääkohdat tai ilmaistakseen ne toisin sanoin.</p> <p>* Vaikeuksia tuottavat vain pitkien tekstien harvinaisemmat idiomit ja kulttuuriviittaukset.</p>	<p>*Osaa kirjoittaa selkeitä, yksityiskohtaisia, muodollisia ja epämuodollisia tekstejä monimutkaisista todellisista tai kuvitelluista tapahtumista ja kokemuksista enimmäkseen tutuille ja toisinaan tuntemattomille lukijoille. Osaa kirjoittaa esseen, muodollisen tai epämuodollisen selostuksen, muistiinpanoja jatkotehtäviä varten ja yhteenvetoja.</p> <p>*Osaa kirjoittaa selkeän ja jäsentyneen tekstin, ilmaista kantansa, kehitellä argumentteja systemaattisesti, analysoida, pohtia ja tiivistää tietoa ja ajatuksia.</p> <p>* Kielellinen ilmaisuväri ei rajoita havaittavasti kirjoittamista.</p> <p>* Hallitsee hyvin kieliopin, sanaston ja tekstin jäsennyksen. Virheitä voi esiintyä harvinaisissa rakenteissa ja idiomaattisissa ilmauksissa sekä tyylliseikoissa.</p>

			* Kieliopin hallinta on hyvää. Usein puhuja korjaa virheensä itse, eivätkä virheet haittaa ymmärrettävyyttä.		
--	--	--	--	--	--

Taitotasot C1-C2		Selviytyminen monissa vaativissa kielenkäyttötilanteissa			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
C1.1	Taitavan kielitaidon perustaso	<p>*Ymmärtää suhteellisen vaivattomasti pitempäänkin puhetta tai esitystä (elokuvia, luentoja, keskusteluja, väittelyjä) erilaisista tutuista ja yleisistä aiheista myös silloin, kun puhe ei ole selkeästi jäsenneltyä ja sisältää idiomaattisia ilmauksia ja rekisterinvaihdoksia.</p> <p>*Ymmärtää hyvin erilaisia äänitemateriaaleja yksityiskohtaisesti ja puhujien välisiä suhteita ja tarkoituksia tunnistuen.</p> <p>*Vieras aksentti tai hyvin murteellinen puhekieli tuottavat vaikeuksia.</p>	<p>*Osaa pitää pitkähkön, valmistellun muodollisenkin esityksen. Pystyy ottamaan aktiivisesti osaa monimutkaisiin käsitteellisiin ja yksityiskohtia sisältäviin tilanteisiin ja johtaa rutiiniluonteisia kokouksia ja pienryhmiä. Osaa käyttää kieltä monenlaiseen sosiaaliseen vuorovaikutukseen. Tyyli- ja kielimuotojen vaihtelu tuottaa vaikeuksia.</p> <p>*Osaa viestiä sujuvasti, spontaanisti ja lähes vaivattomasti.</p> <p>*Osaa vaihdella intonaatiota ja sijoittaa lausepainot oikein ilmaistakseen kaikkein hienoimpiakin merkitysvaihteita.</p> <p>*Sanasto ja rakenteisto ovat hyvin laajat ja rajoittavat ilmaisua erittäin harvoin. Osaa ilmaista itseään varmasti, selkeästi ja kohteliaasti tilanteen vaatimalla tavalla.</p> <p>*Kieliopin hallinta on hyvää. Satunnaiset virheet eivät</p>	<p>*Ymmärtää yksityiskohtaisesti pitkähkötä, kompleksisia tekstejä eri aloilta.</p> <p>*Pystyy vaihtelevaan lukutapaansa tarpeen mukaan. Osaa lukea kriittisesti ja tyyllisiä vivahteita arvioiden sekä tunnistaa kirjoittajan asennoitumisen ja tekstin piilomerkityksiä. Pystyy paikantamaan ja yhdistämään useita käsitteellisiä tietoja monimutkaisista teksteistä, tiivistämään ne ja tekemään niistä vaativia johtopäätöksiä.</p> <p>*Vaativimmat yksityiskohdat ja idiomaattiset tekstikohdat saattavat vaatia useamman lukukerran tai apuvälineiden käyttöä.</p>	<p>*Pystyy kirjoittamaan selkeitä, hyvin jäsenyneitä tekstejä monimutkaisista aiheista, ilmaisemaan itseään täsmällisesti ja ottamaan huomioon vastaanottajan. Osaa kirjoittaa todellisista ja kuvitteellisista aiheista varmalla, persoonallisella tyyllillä käyttäen kieltä joustavasti ja monitasoisesti. Pystyy kirjoittamaan selkeitä ja laajoja selostuksia vaativistakin aiheista.</p> <p>*Osoittaa, että hallitsee monia keinoja tekstin jäsentämiseksi ja sidosteisuuden edistämiseksi.</p> <p>*Kielellinen ilmaisuvälineistö on hyvin laaja. Hallitsee hyvin idiomaattiset ilmaukset ja tavalliset sanonnat.</p> <p>*Hallitsee erittäin hyvin kieliopin, sanaston ja tekstin jäsennyksen. Virheitä voi esiintyä satunnaisesti idiomaattisissa ilmauksissa sekä tyylliseikoissa.</p>

			hankaloita ymmärtämistä, ja puhuja osaa korjata ne itse.		
--	--	--	--	--	--